The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
SATURDAY, JUNE 13, 1959.

LATVIJA
AMERIKĀ

47./792. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 13. JŪNIJĀ 9. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

Velta Toma

ČETRPADSMITAIS JŪNIJS - MŪSU ZVĒRESTA DIENA

Moto:

„Cīnīties, meklēt, atrast, nepadoties."

No kādiem iesvētāmo jauniešu dienai celtiem goda vārtiem, Latvijā, 1958. g. vasarā.

Mēs mēdzam runāt uz āru, publikas priekšā, ar Aizvesto dienai veltītiem rakstiem un saukļiem. Mēs neatzīstamies, ka jo gadus jo tukšākas kļūst klausītāju zāles, jo mazāks demonstrantu pulks, jo nodrāztākas, atkārtotākas frazes, kādās uzrunājam tautiešus.

Vai pagurums, samierināšanās, neticība? Vai cits kāds labās svešuma dzīves lāsts mūs piemeklējis? Būsim godīgi atzīties: jā nu nē. Mēs esam pa daļai ir vīlušies, ir paguruši, ir neticīgi. Mēs viegli visu noveļam uz pasaules varenajiem, — tie ir vīluši un viļ mūs ik dienas. Tie ir bez mugurkaula, tie laiski veģetē savā augstajā civilizācijā, tie radojas ar pašu nelabo un pieviļ brīvību un taisnību. Tie sprauž savas putras karotes aiz nailona griestiem, ne vairs aiz baļķu sijām kā Skalbes pasakā, un mēs, kaut neatzīstamies, darām to pašu.

Bet kaut kur kādam mazam ticības dzenim ir jākaļ ar savu Dieva doto knābi ,ne pneumatisko urbi, šo pasaules vareno pierēs; jākaļ neapnikušam un ticīgam, jo šīs pieres ir trulas un cietas.

Ne tikai jāiziet ar karogu pa augstiem svētkiem, zvērot to „pārnest mājās un nolikt uz Mātes Latvijas altāra", bet jādzīvo pašam saskaņā ar šo ticību. Šie zvēresti ir skaisti, bet būdami tikai svētdienīgi, izskanēdami tikai vārdos, tie kļūst pat pašiem to devējiem neticami. Bet tikai ticība spēj kalnus pārstādīt.

Jāpiemin kāda jaunieša ar sarkasmu jautātais savam krusttēvam, kurš zēna albumā vēl pēdējā kaŗa laikā ierakstījis zīmīgu veltījumu:

Uz ežiņas galvu liku,
sargāj' savu tēvu zemi.
Labāk manu galvu ņēma,
nekā manu tēvu zemi.

Jaunietis, kāds no tiem, kas šodien dibināti kaitina veco paaudzi ar saviem rakstiem un domām, vaicājis: — Vai tad tu, krusttēv ,visus šos gadus bez galvas esi dzīvojis?

Viņš tā pārvaicājis ,ne jau apsmiedams zīmīgo, svēto tautas dziesmu, bet vieglos zvērestus, frāžainos solījumus, liekvārdību un iereibušu patriotu dziesmas. Jo, ja krusttēvs būtu savu galvu uz ežiņas licis, diezin', vai šodien viņš būtu ērtā un pārtikušā svešumā, dzīvajo saimē, — bet kaŗā ziņā tad viņš šo tautas dziesmu albumā nebūtu ierakstījis...

Ar to nav domāts, ka tikai mirušie, kritušie par Latviju bijuši krietni un varoņi. Ir dzīvajo vidū daudzi vīri un sievas, kam sirdis un galvas ir īstā vietā, kuŗus nekādi koeksistences labumi nesamierinās ar pašreizējo stāvokli. Bet viņi pa lielu lielai tiesai klusē, citu daudzvārdības biedēti, atbildīgi savai sirdsapziņai.

Viņi domā: mēs nedarām diezgan, ja mūsu cīņa par Latviju neizriet no pašas serdes un saknes. Mums ir it kā mājas svārki un goda svārki, vienos dēls papzīst tēvu, otros tikko spēj sazīmēt. Kuŗus uzvelkam, tādi uz brīdi topam, tā jūtam un domājam. Bet kāda sena, kaut tulkota ,dziesma saka: šie kauli, šī miesa, šis gars un šī sirds — neminot ne vārda par svārkiem ,kas apsegtu kailo patiesību un īstenību . . .

Ieskatoties sevī, nonākot pie saknes un serdes, mums ir jādomā, kā atdot šī laikmeta un mūsu dzimtenes traģēdijas asinsliecību jaunajai paaudzei.

Pieminiet, kā 1905. gada cīņas un idejas, upuŗu svētums, tika nodots mūsu paaudzei! Cik daudzkārt, ar kādu sirdsdedzi un sūtības apziņu to stāstīja mātes tādās ģimenēs, kuŗas bija dzīvības ziedu devušas katordznieku rindām, neapzīmēto kapu kopām silos.

Atcerieties, kā mūsu brīvajā zemē, brīvajās skolās, mācīja mūsu Brīvības cīņu vēsturi, kādas teiksmas apvija Nāves salu un Ložmetēju kalnu. Šīs cīņas izcīnījusī paaudze piedzīvoja zemes reformu ar jaunu laikmetu — ar tautu un zemi savā valstī. Bet dzejnieks un šo cīņu dalībnieks Jānis Akurāters teiksmoja par Sēlijas saimnieku, kas Līgo vakarā, pirms sapulcina savu saimi viesu galā, tur svētbrīdi, pieminot kritušo dēlu Jāni, un apliek kuplo ozolzaru vainagu viņa ģīmetnei, tā aizejot Tīreļa purvā un Nāves salā. Tikai tad viņš vēl dzīvo priekiem kūsāt, miesta kausiem celties, jāņugunīm blāzmot — pēc tam, kad pieminēts varonis.

Vai 14. jūnijs un 18. novembris nevarētu būt vispirms mūsu svinamās, aizlūgšanas dienas ik ģimenē? Ziedi pie tā ģīmetnes, kuŗa kapa kopu nespējam aizsniegt, aizlūgšana, pieminēšanas klusuma brīdis par tiem, kas gājuši vai iet Sibirijas moku ceļus.

Un visa notikušā, mūsu valstij un tautai nodarītā attēlošana jaunatnei, mūsu bērniem. Piemērs un asinsliecība piepotējas kā sīks cēlas rozes dzinums meža kociņam un aug, un kociņš

(Turpinājums 8. lpp.)

SAPŅU CEĻŠ A. Nulīša glezna

RĪGA - RIETUMU PILSĒTA

Šveices laikraksts saka, ka latvieši mīl brīvību un pretojas rusifikācijai

„Schweizerishe Allgemeine Zeitung", kas iznāk Cirichē ievietojusi sava korespondenta garāku rakstu par tā apmeklējumu Rīgā. Pēc viņa vārdiem, no Rietumiem skatoties, Rīga gan atrodas aiz dzelzs aizkara, bet no Maskavas skatoties — Rīga atrodas 1.000 km uz rietumiem. Agrāk Rīga esot bijusi orientāla rietumu pilsēta, bet tagad tā esot rietumnieciska orientāla pilsēta. Par spīti izmanāmiem rusifikācijas centieniem, Rīgas iedzīvotāji esot pavisam citādi, gan pēc apģērba, gan pēc izskata, gan pēc valodas. Tie nelabprāt runājot krieviski. Pat taksišu šoferi izmetot pa vācu lamu vārdam, tāpat kā citur Eiropā. Rīga esot paturējusi savu rietumniecisko raksturu arī pēc 14 rusifikācijas gadiem, par spīti atkārtotām latviešu deportācijām uz Sibiriju. Latviešu tauta mīlot brīvību un esot pierādījusi, ka tās senā nacionālā kultūra nepadodas rusifikācijai.

Kioskos lielāko tiesu esot latviešu avīzes. Populārākā avīze esot „Rīgas Balss", kas iznākot 100.000 eksemplāros. Šis laikraksts stipri atšķiroties no līdz šim redzētiem komūnistu laikrakstiem ar to ,ka sniedzot informāciju arī par noziegumiem, nelaimes gadījumiem, modēm un sniedzot arī Rietumu preses apskatu. Svētdienās Rīgā dzirdami baznīcu zvani. Tur esot 20 protestantu un 7 katoļu baznīcas. Latvijā esot divi miljoni iedzīvotāju.

Par Rīgas ciešiem sakariem ar Rietumiem varot liecināt arī pasts, kur pienāk daudzas vēstules no Amerikas, Zviedrijas, Anglijas un Austrālijas. Ap 80.000 latviešu atrodoties trimdā un tie uzturot dzīvu korespondenci ar saviem piederīgiem Latvijā. Tas sagādājot krievu pasta un muitas iestādēm ievērojamus ienākumus. Rīgas iedzīvotāju skaits esot dubultojies, salīdzinot ar priekškara laiku un rūpniecība strādājot ar pilnu jaudu. Rīgā esot 5.000 privātu automobiļu.

Pēdējos gados dzīves standarts Rīgā kļuvis augstāks un krievu spiediens mazinājies.

EIROPA JĀAPBRUŅO

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS ĢENERĀLSEKRETĀRS SPĀKS STEIDZINA ATOMSTRATĒĢIJAS IZVEIDOŠANU.

L o n d o n ā. Pēc vairāku dienu debatēm Londonā šī gada 10. jūnijā noslēdzās pirmais Atlantijas organizācijas kongress. Atskaitot Islandi, kas strīdas ar Angliju par zvejošanas tiesībām, Kongresā bija pārstāvētas visas Ziemeļatlantijas organizācijā ietilpstošās valstis.

Augšminētās organizācijas ģenerālsekretārs Spāks uzsvēra, ka **aliansei nepieciešama vēl tuvāka savstarpēja sadarbība un militāras atomstratēģijas izkopšana. Ļoti noteiktā un nepārprotamā runā ģenerālsekretārs iztirzāja atomieroču un raķešbāzu nepieciešamību Eiropā, pie kam viena pieskaņotu arī saimnieciskās palīdzības nepieciešamībai mazāk attīstītām valstīm.**

No Atlantijas organizācijas kongresa radās iespaids, ka Ziemeļatlantijas organizācija velti daudz par daudz uzmanības politiskiem un militāriem jautājumiem, atstājot saimniecisko pusi pilnīgā novārtā. Lai stiprinātu arī to, nepieciešama palīdzība mazāk attīstītām valstīm.

Konsuls V. Tomsons

ievietojis Toronto laikrakstā „The Telegram" 10. jūnija n-rā kodolīgu, asu vēstuli, kas vērsas pret boļševiku okupāciju Baltijas valstīs un 14. jūnija notikumiem.

NO NESAPRAŠANĀS LĪDZ DRAUDIEM

ČETRU LIELVALSTU ĀRLIETU MINISTRU KONFERENCE ŽENĒVĀ TUVOJAS DOMSTARPĪBU ROBEŽAI.

Beznozīmīgai ārlietu ministru konferencei Ženēvā turpinoties, Rietumu lielvalstis noraidīja Padomju Savienības mēģinājumu piespiest pēdējos atstāt Rietumberlīni brīvās pasaules pārraudzībā tikai uz vienu gadu.

Rietumu noraidījumam sekoja jauni Padomju Savienības draudi parakstīt atsevišķu miera līgumu ar Austrumvāciju un anullēt līdzšinējo Maskavas politiku, kas akceptēja Rietumu sabiedroto bruņoto spēku klātieni Rietumberlīnē. Jaunie un atkārtotie, Padomju Savienības draudi lika Rietumiem rēķināties ar e v e n t u ā l ā m Berlīnes blokādes briesmām. Ārlietu ministru sarunas tai pašā laikā gandrīz vai pilnīgi apstājās. Savu franču un angļu kollēgu atbalstīts, Sav. Valstu ārlietu ministrs Herters paskaidroja, ka Rietumus nekāds krievu spiediens piekāpties nepiespiedīs. Vēl vairāk, zem Padomju Savienības draudiem Rietumi ar pēdējo vispār nerunās. Līdz ar to var puslīdz droši paregot, ka ārlietu ministru konferencei Ženēvā pārvilkta svītra laikā, kad pierādījies, ka nekāda sadarbošanās Rietumu un Austrumu starpā nav iespējama — kā jau gaŗie aukstā kaŗa gadi to tik labi pierādījuši.

Ārlietu ministru konferencei izjūkot, un tas vairs ir tikai laika jautājums, ir iemesls domāt, ka nekas neiznāks arī no iecerētās valdību galvu konferences. Padomju Savienības Chruščevs gan ir vienīgais, kas domā, ka valdību galvu konference, kuŗā viņš cer dominēt, ir vienīgais līdzeklis, kā panākt saspīlējuma mazināšanos pasaulē. Pašreizējā problēma tomēr nav galvenais ,par ko valdību galvu konferencē eventuāli runātu vai vienotos, bet gan kā to sasaukt. Kamēr Padomju Savienība gribētu šādas konferences tapšanu redzēt jau tūlīt pēc ārlietu ministru sarunām, prezidents Eizenhauers negrib ar Chruščevu sastapties tikmēr, kamēr nav garantēti panākumi. Un **pašreizējā ārlietu ministru konference Ženēvā ir likusi saprast, ka nekādas saprašanās garantijas starptautiskā plāksnē nav iespējamas.**

Lai labāk illustrētu stāvokli, kas pašreiz valda Ženēvā, atliek tikai uzskaitīt Padomju Savienības noteikumus, uz kuŗu pamata Maskava „atļautu" Rietumu sabiedrotiem netraucēti uzturēties Berlīnē vienu gadu. Un, proti:

1. Jāsamazina Rietumu lielvalstu garnizoni. Pašreizējo vienību vietās atstājami vienīgi simboliski spēki. Pēc Padomju Savienības ārlietu ministra domām Sav. Valstīm, Anglijai un Francijai vajadzētu apmierināties, ja to rīcībā atrastos ne vairāk kā viens vads — kopskaitā ap 150 vīru.

2. Padomju Savienības ārlietu ministrs Gromiko pieprasa, lai Rietumberlīnē apstātos visa pretkomūnistiskās propagandas darbība. Nav tomēr domājams, ka tas notiks. **Sav. Valstu ārlietu ministrs Herters ir licis saprast, ka pretkomūnistiskās propagandas apslāpēšana ir tas pats, kas runas brīvības ierobežošana.** Tādēļ apstādinot vienu, tiktu apstādināta arī otra, un **tas nav pieļaujams.**

3. Rietumiem jāapstādina visa pretkomūnistiskā spiegošana un subversitāte Rietumberlīnē. Komūnisti, tai pašā laikā, ne ar vārdu nepiemin, ka tas pats būtu darāms arī Austrumberlīnē.

4. Gromiko prasīja, lai Rietumi apsolās, ka Rietumberlīnē netiks stacionētas nedz raķetes, nedz atombumbas. Sav. Valstu ārlietu ministrs Herters paskaidroja, ka šādu Padomju Savienības prasību viņš vienkārši nesaprotot.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Kultūras apmaiņas nolūkā rīkotajā amerikāņu izstādē Maskavā šī gada vasarā džesa mūzika netiks pieļauta. Sekojot amerikāņu protestam pret sarkanarmijas orķestra viesošanos Sav. Valstīs, krievi aizcirtuši durvis amerikāņu ritmiķiem, paskaidrojot, kā džesa mūzika nereprezentējot amerikāņu kultūru.

● Naftas meklētāji Libijas tuksnesī atraduši kādu gandrīz nebojātu amerikāņu bumbvedi — ar pilniem ūdens tankiem, pielādētiem ložmetējiem un nebojātu radio. Domā, ka, atgriežoties no kāda sirojuma, bumbveža apkalpe izlekusi ar izplētņiem un tuksnesī gājusi bojā, kamēr mazbojātā lidmašīna pēc degvielu izsīkšanas tuksnesī nosēdusies pati uz savu roku.

● Šī gada vasarā paredzētā viceprezidenta Niksona vizīte Padomju Savienībā radījusi jaunas baumas par eventuālu Chruščeva viesošanos Vašingtonā. Spriežot pēc pēdējās informācijas, kas pienākusi no Sav. Valstu galvaspilsētas, amerikāņu valdībai pret Chruščeva vizīti nebūtu nekādu iebildumu — ja tā nāktu īstā vietā un laikā resp. pēc tam, kad Chruščevs būtu parādījis gribu sadarboties ar Rietumiem .

● Padomju Savienības aizsardzības ministrs māršals Maļinovskis preses pārstāvjiem Maskavā pastāstījis ,ka viņa priekštecis māršals Žukovs tagad dzīvojot vieglas dienas. Pēdējais esot iemācījies tīri labi makšķerēt, saņemot lielisku pensiju un rakstot savus memuārus.

● Londonas „Times" vēl vienmēr runā par ārlietu ministra Lloida atcelšanu. Pirmo laikraksta ziņu, kas parādījās pirms vairāk kā nedēļas, atsauca pats ministru prezidents Mekmillens, uzsverot, ka viņš un ārlietu ministrs Lloids strādāšot kopīgi vēl ilgus gadus. Mekmillena deklarācija tomēr baumas par Lloida atcelšanu nav spējusi apklusināt, un labi informētas aprindas Londonā vēl vienmēr domā, ka angļu ārlietu ministrs tiks nomainīts jau vistuvākajā laikā.

AICINĀJUMS

Baltijas tautu federācija Kanadā šogad 14. jūnijā Mocekļu piemiņas aktu Toronto rīko svētdien, 14. jūnijā, pl. 6 vakarā, Columbus zālē (Sherbourne un Linden ielu stūrī).

Tautietes un tautieši, neaizmirsīsim šī akta dziļo sēru nozīmi, kā arī Baltijas tautu kopīgo demonstrējumu kanadiešiem. Atteiksimies šinī dienā no visa kā cita — būsim šī akta dalībnieki!

Osv. Breņķis,
BFTK priekšsēža vietn.

JAPĀNA PALIKS PIE RIETUMIEM

Vēlēšanas Japānas parlamenta Augšnamam neradīja nekādus pārsteigumus. Kā parasti, komūnistu Ķīnas propaganda izrādījās bez jebkāda iespaida, un Rietumiem draudzīgā premjēra Kiši partija ieguva 71 no 127 vietām. Apmēram tādas pašas balsu proporcijas bijušas arī agrākās vēlēšanās.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

„SARKANIE VĒJI" VĀCU SOCIĀLDEMOKRATU JAUNATNES RINDĀS

Daudz mūsu presē rakstīts par latviešu trimdas jaunatnes izturēšanos pret dzimtenes okupantu literārajiem ražojumiem. Daudz spriests par mūsu trimdas jaunatnes tieksmi iet t. s. koeksistences virzienā.

Šis jautājums pēdējās nedēļās akūts arī Rietumvācijā. Šejienes sociālistiem simpatizējošie vācu studenti atklātībā nākuši ar tezēm, kas bīstamas brīvās pasaules ideāliem. Proti. Vācu sociālistiskie studenti, cita starpā, prasa tādas institūcijas kā vācu armijas likvidēšanu, viņi prasa uzņemt tiešus sakarus ar Austrumvācijas leļļu valdību Pankovā, prasa visu kaŗavīru organizāciju likvidēšanu, kā arī Oderas-Neises līnijas atzīšanu par Vācijas galīgo robežu; bez tam vēl daudz citas tādas lietas, kas nāktu tikai par ļaunu ne vien Vācijas, bet arī Eiropas un pat visas pasaules drošībai un brīvībai .

Acīmredzot vācu sociālistisko studentu rindās iepūsti „sarkani vēji". Ka tas tā atgadījies, nav brīnums, jo pēdējā laikā atklātas neticamas lietas pat kristīgo demokratu partijas biedru rindās — apcietināti vairāki CDU prominenti runas vīri, jo **izrādījies, ka viņi strādā spiegu darbu komūnistu interesēs.**

Jau pirms gadiem cilvēki ar gaišām acīm norādīja uz Bonnas attiecīgo iestāžu pasīvitāti spiegu atklāšanas un apkaŗošanas darbā. Nu savā laikā izteiktām aizdomām un brīdinājumiem radušies daudzi apstiprinājumi. Vēl atklātībai nav zināms, cik svarīgas un slepenas lietas komūnistu kalpi pārdabūjuši robežai, bet skaidrs ir, ka pašreizējā situācija valdības iestādēm nav kompliments.

Mks.

CĪŅA BONNAS AUGŠGALĀ

Lielā steigā no Vašingtonas uz Bonnu atgriezās Rietumvācijas saimniecības ministrs Erhards ,lai uzsāktu cīņu ar kancleru Ādenaueru par pēdējā amatu. Lai gan Erhards pēdējā laikā ir ticis minēts kā drošākais kandidāts kanclera amatam, Ādenauers vēl nav domājis par vakances radīšanu. Erhards arī gribētu, lai Rietumvācijas kristīgie demokrati viņam jau priekšlaikus izteiktu pilnīgu uzticību. Pēdējie vēl to nav domājuši darīt.

TLB SESTDIENAS SKOLAS SKOLOTĀJI UN 1959. G. ABSOLVENTI

1. r. no kr.: Maija Miķelsone, Laima Zichmane, Taida Iberga, Indra Ancāne, Benita Atteka. Sēž: skol. R. Skuja, Z. Grīķe, E. Suntaka, māc. A. Lūsis, skolas pārzine A Martinsone, māc. A. Čops ,māc. A. Briedis, LNAK skolu daļas vad. J. Mežaks, skol. L. Vītola, G. Bāliņa, M. Miezīte, Sp. Pogule. 3. rindā: TLB pārstāvis A. Gribusts, skolotāja I. Ķeniņa, skolēni — Juris Silārs. Arnis Kiršteins, Jānis Iesalnieks, Valdis Erts, skolotāja G. Simanovska, pianiste O. Upeniece, TLB priekšnieks E. Skuja 4. rindā: skolēni: Sandra Šenberga, Maija Velme, Līga Grinberga, Ilze Prīverte, Grieta Alberinga, Erika Simanovska, Velta Siliņa, Mārīte Beikmane, Ilze Medne. 5. rindā: Vilnis Epners, Viesturs Treiguts, Juris Pilpe, Voldemārs Innus, Gunārs Ozoliņš, Tālis Ozoliņš. Iztrūkst — Guna Lorence. J. Kreila uzn.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

Latviešu jaunatnes svētkus rīko ASV, Kanadas un Eiropas latviešu jaunatnes apvienības, Toronto studentu kopa, Toronto latviešu YMCA, skautu un gaidu organizācijas.
SVĒTKI NOTIKS NO 27. JŪNIJA LĪDZ 5. JŪLIJAM TORONTO.
Priekšdarbi sākti 1957. gadā.

Notikušas 50 org. komitejas sēdes. Balvas $1.000,- kopvērtībā gaida jaunos talantus - uzvarētājus svētku sacensībās. Sacensībām vēl var pieteikties pie A. KRETULNIEKA, 333 Crawford Ave., Toronto.
PULCĒSIMIES LATVIEŠU JAUNATNES SVĒTKOS!

Informācija un biļetes pie
ILZES SLANKES,
51 SHERWOOD AVE.,
TORONTO,
tel. HU 3-3168.

MOCEKĻUS PIEMINOT

A. VILKS

Pirms astoņpadsmit gadiem Kremļa terrors jau vienu gadu bija trakojis Latvijas zemē, nolīdzinādams visu kapu līmenī, sagraudams mūsu brīvības celtni, izskauzdams labākos no mums, lietojot viltu un paņēmienus, kas vienīgi var izaugt sātana smadzenēs. Vismaz mūsu vidējā un vecākā paaudze nekad nevarēs un negribēs aizmirst šīs Latvijas vēstures asiņainās dienas. Komūnistu diplomātija ir pārsatināta meliem un viltus trikiem — tam liecinieki mēs neesam vieni, bet gan visas tautas, kas pakļautas komūnisma virskundzībai. Bet tolaik mēs it kā lagā nezinājām un nevarējām iedomāties, kas dažkārt slēpjas aiz komūnistu izdarībām, kuras likās nevainīgas vai nenozīmīgas, bet būtībā sevī slēpa briesmas un skaidru, slepenībā izlemtu rīcību, kas atklājās tikai vēlāk. Balagāns, mākslas profanācija un mūsu svētumu apgānīšana parādījās mūsu Baltajā namā, kur bija savesti krievu dziedātāji un dancotāji, žonglētāji un citādi padomju mākslas un propagandas „reprezentanti". Cauri akrobātijai un garmošku čīkstināšanai bija samanāma padomju varas propaganda — „jaunās pasaules" celšana. Izrādījās, ka deju un dziesmu ansambļu dalībnieki bija NKVD piederīgie. Pēc kāda „koncerta", kuŗa novērošanā bija aicināti arī daži augstāki Latvijas armijas virsnieki (kas tajā arī ieradās), uzveduma dalībnieki — maskēti čekisti — vēlāk sāka apbraukāt novadus, uzstājoties „parka koncertos". Šo „nevainīgo" mūzicēšanu viņi pastiprināja dažas dienas pirms 13. jūnija notikumiem, kad Latvijā pēkšņi ieradās arī daudz NKVD zilsarkani cepuroto čekistu. Tanī pašā laikā, kad čekistu mūzikanti pūta savās taurēs un klapēja bungas, lai rādītu tautai ,cik varena un tuva pūļa dvēselei ir krievu māksla, nakts melnumā uz visiem Latvijas nostūŗiem speciālā uzdevumā izbrauca čekistu grupas. Kāds bija šis uzdevums, to atklāja 14 jūnija rīts. Lauku mājas un pilsētas vienā naktī bija pārvērtušās par vietām, kur staigā nāve un izmisums. Balss drebēja, sarunājoties ar kaimiņu. Ak Dievs, kādas ciešanas un nelaime nolaidušies pār Latvijas zemi! Kam sūdzēties, kam gausties — likteņa sitiens bija briesmīgs, mums pašiem nenovēršams. Šai naktī nāvei nolemto latviešu dzīvības ieslodzīja aizrestotos vagonos, lai nelaimīgie bez ziņas un miņas nozustu Krievijas ziemeļos, kur zeme jau gadiem ilgi piezīdusies ciešanām, sāpēm un asinīm . . .

Šajos gaŗajos gados, kaut gausi, ir uzvandītas ziņas un rasta informācija par deportēto likteni. Vispārējā ainā saredzams, ka mocekļu lielāko daļu spaidu darbos, necilvēcīgajos apstākļos Sibirijas salā — paņēmusi nāve. Bet šī traģēdija nav vēl galā: kas varējuši izciest baigos apstākļus, par to samaksājuši ar savu zaudēto vai smagi iedragāto veselību. Tiem nu Kremļa inkvizītori visžēlīgi ļauj atgriezties, bet ko viņi atrod savā dzimtajā vietā? Postu, nabadzību, jaunas ciešanas . . .

Mūsu sirdis ir pārsāpējušas, mūsu domas un palīdzības saucieni tālu sadalījušies pa visu pasauli, nerazdami gaidīto atbalsi. Vienīgi mūsu pašu rīcībā, spējās un gribā slēpjas likteņa atvieglošana tiem mūsu tautas mocekļiem, kas pārradušies dzimtenē ar zaudētām darba spējām, vēl katordznieka skrandās tinušies, bruģē ceļus, rok kanāļus un ceļ rūpnīcas sarkanā imperiālisma izplatībai..

Bet cik ir to, kam līdz ar mums sāp mūsu mocekļu un mūsu tēvzemes liktenis? Brīvajā pasaulē vēl pietiekami daudz muļķības, nezināšanas un pasīvitātes, lai skatītos acīs komūnismam. Kad man darba vietā bija jāpastāsta kaut kas par komūnismu, es minēju Latvijas Bērtuļa nakti kā vienu no traģiskākiem brīvas valsts un tautas vēsturē. — Cik tad ir deportēto, kas nodarbināti Sibirijā, un cik tie saņem par darba stundu? — bija kāds jautājums. — Par savu darbu viņi samaksā ar nāvi un neizsakāmām ciešanām — es atbildēju. Man palika iespaids, ka jautātājs to nesaprata. Bet tādu Rietumu zemēs vēl ir ļoti, ļoti daudz.

Šai laikā svešās zemes dievnamos mūsu acīs atkal iezagsies smagas, rūgtas asaras, dziļa un sirsnīga pieminēšana, atmiņā pavīdēs baigas ainas, 14. jūnija rīta stundā, atceroties aizvestos tuviniekus, draugus un paziņas. Bet tā būs tikai mūsu jūtu un līdzjūtības valoda. Praktisko izrīcību lai nosaka mūsu sirds un gribēšana — palīdzēt tiem, kuŗu posts ir vislaunākais, kuŗu liktenis ir pārcilvēcīgu moku iezīmēts, bet kuŗu sirds vēl tic un cer — reiz sagaidīt brīvās Latvijas saullēktu. Tieši šinī nozīmē 14. jūnijā viņus pieminam, godinām un aizlūdzam visā brīvajā pasaulē, apņemoties visiem spēkiem cīnīties par viņu un valsts atbrīvošanu no komūnisma jūga.

LATVIEŠU SKOLA HAMILTONĀ

Skolas 5. izlaiduma svinīgs akts un mācību gada nobeiguma sarīkojums notiks sestdien, 13. jūnijā, plkst. 18,30, Sv. Trīsvienības baznīcas apakš. zālē (18 Victoria Ave. S.).

Akta daļā: svētbrīdis, LNAK skolu daļas pārstāvja runa, apliecību izsniegšana skolu beigušajiem un skolas Latvijas karoga nodošana nākošajai pēdējai klasei.

Priekšnesumos ar dziesmām piedalīsies jaunākās klases, bet M. Timmas pasaku lugas Papardes zieds uzvedumu sniegs vecāko klašu skolēni. Sekos azaids skolēniem un rotaļas.

Skolēnu vecāki lūgti bērniem dot līdzi „groziņu". Vecāki, skolas absolventi un visi tautieši mīļi aicināti. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Skolu šogad beigs: Skaidrīte Darkevica, Liene Januška, Zaiga Luidmane, Mārtiņš Šmits - Kalējs un Ināra Zariņa.

LĪGOTĀJU IEVĒRĪBAI

Personas, kas uz Jāņu sarīkojumu Sidrabenē 20. jūnijā no Toronto vēlētos braukt ar autobusu, lūgtas pieteikties pie E. Veisa, HO 6-9167. Autobuss no Toronto no Sv. Andreja b-cas pl. 18. Brauciens atpakaļ no Sidrabenes apm. pl. 1-os naktī.

Maksa, atkarā no braucēju skaita, apm. 1.50,- no personas.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNICAI, 123 Huron St, Toronto 2 - B, Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

PROF. L. SLAUCĪTĀJS IERADĪSIES JAUNATNES SVĒTKOS

Sakarā ar Starptautisko ģeofizisko gadu La Platas universitātes uzdevumā 16. jūnijā uz Vašingtonu un Ņujorku izlidos profesors Dr. Leonīds Slaucītājs, lai piedalītos apspriedēs valsts un zinātniskās iestādēs un apmeklētu Centrālo magnētisko observātoriju Frederiksburgā, Virģinijā.

Pēc nobeigtā darba profesors varēs izkārtot laiku, lai apmeklēdu Kanadu, jo viņš ļoti vēlas būt klāt, kaut dažas dienas, Jaunatnes svētkos.

Atceļā uz Argentīnu prof. L. Slaucītājam vēl jāiegriežas Karakasā, Venecuēlā.

Nodibināta jauna latviešu ģimene

Astrīdu Austriņu un Arvīdu Rapu salaulāja māc. A. Čops š. g. 6. jūnijā Sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis

BEIDZIES VEIKSMĪGS DARBA POSMS

TLB sestdienas skolas audzēkņi svinīgajā izlaiduma aktā. J. Kreiļa uzņ.

TORONTO LB SESTDIENAS SKOLU BEIGUŠI 25 JAUNIEŠI

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas 8. absolventu izlaiduma akts Sv. Andreja baznīcas telpās bija ievērojams notikums latviskās izglītības un audzināšanas laukā. Šogad skolu beidza 25 audzēkņi.

Svinīgo aktu ievadīja māc. A. Čops ar īsu svētrunu, pēc kam sekoja TLB priekšnieka J. Skujas uzruna. Sestdienas skolas vadītāja A. Martinsone, būdama 7. klases audzinātāja, apsveica absolventus, salīdzinot tos ar „jauniem zvaniem", kas iezvanīs gaišāku Latvijas nākotni. Pēc A. Martinsones uzrunas, skolas 7. klases audzēkņi sniedza koŗa runu pēc Andreja Eglīša „Dievs, Tava zeme deg", noslēdzot uzvedumu ar „Tev mūžam dzīvot, Latvija". Karogu nākošajai klasei nodeva V. Freigūts un to saņēma P. Akeris. Liecības šī gada absolventiem izsniedza LN AK skolu daļas vadītājs J. Mežaks, bet apbalvojumus — Martinsone un grāmatas — A. Gribusts. Darba gada noslēgumā skolu un absolventus sveica LN AK, DV, TLB u. c. latviešu organizācijas. Līdz ar sveicienu no LNAK, skolu daļas vadītājs J. Mežaks pasniedza skolai aploksni ar $100.-. Juris Pilte no absolventiem pasniedza skolas pārzinei „Mērnieku laikus", kā atmiņu un pateicību par kopīgo darba cēlienu. Vecāku padomes vārdā skolai sveicienus nesa A. Tīcmanis, pasniedzot A. Martinsonei ziedus un latvisku albumu. Arī skolu beigušie pasniedza skolotājiem ziedus un latvisku spilvenu savai klases audzinātājai. Sekoja vēl citi apbalvojumi. Absolventi V. Freigūts un L. Zichmane saņēma tautiskas prievītes, jo pēdējie nebija kavējuši nevienu stundu beidzamajā darba gadā. Ar latvisku prievīti tika apbalvota arī skolas stundu iezvanītāja Ilze Medne. Vēl īpašu godalgu — „Gadskārtas latvju dainās" saņēma sekojoši skolēni: 1. klasē: I. Komarovska, Z. Sterna, G. Kajaka, I. Purgaile un V. Kupera; 2. kl: M. Gļebova, I. Kalniņa, R. Kalniņa un R. Kampara; 3. kl: V. Briede un U. Celmiņš; 4. kl.: G. Bāliņa, G. Mellis un I. Smite; 5. kl.: R. Kusmane un M. Pētersone; 6. kl.: G. Caune, Z. Ķusis un A. Lībera.

Skolas pārzine A. Mārtinsone pateicās visiem par sirsnīgo atbalstu.

-š.

PAR 1 DOLARU CEĻOJUMS UZ EIROPU

Veicinās tūrismu un reizē gādās līdzekļus aprūpei

DV Kanadas valdes sēdē, kuŗā piedalījās valdes priekšsēdis, pr-ža v., kasieris, sekretārs, aprūpes daļas vadītājs, jaunatnes un sporta daļas vadītājs, revīzijas komisijas priekšsēdis un sekretārs, Vanadžu sakarniece, tūrisma sekcijas vadītāja un sekretāre, notika 7. jūnijā DV namā Toronto.

Sēdi atklājot, valdes priekšsēdis paziņoja, ka notikušas pārmaiņas DV KV sastāvā: Kultūras daļas vadītājs O. Perro no amata atteicies. Viņa vietā pieaicināts pirmais kandidāts J. Treijs, kas arī sēdē bija ieradies un uzņēmās šīs daļas vadītāja pienākumus.

Tūrisma sekcija noorganizējusi piedalīšanos ceļojumam uz Eiropu: laimīgajam dalībniekam segs ceļošanas izdevumus $1.000,- apmērā. Šai vajadzībai ir iespiestas 5000 dalības zīmes, kuŗas tuvākā laikā piesūtīs nodaļām tālākpārdošanai. Tās paredzēts pārdot par $1,- gabalā. Ja izdosies visas dalības zīmes pārdot, tad turpat $4.000,- varēs izlietot trūkumcietēju aprūpei. Bez tam tā persona, kuŗa būs pārdevusi laimīgo dalības zīmi, varēs izvēlēties ceļojumu pa Kanadu vai arī citur. Šo ceļošanas izdevumu segšanai tūrisma sekcija ir atvēlējusi $100,-.

Eiropas ceļojuma galīgais maršruts vēl nav pilnīgi izraudzīts, bet tas tiks izdarīts tuvākā laikā. To kārtos tā, lai laimīgais dalībnieks, ja nevēlētos braukt izraudzītajā ceļojumā, maršrutu varētu grozīt pēc paša izvēles. Tūrisma sekcija iecerējusi maršrutu izraudzīt tādu, kur būtu iespējams redzēt vairākas zemes, kā Franciju, Vāciju, Šveici, Angliju u. c., un šo zemju ievērojamās vietas. Šis ir dubultvērtīgs pasākums, jo tikai par $1,- ir izredzes kļūt ceļotājam un, pašam nemanot, sagādāt līdzekļus aprūpei.

Dalības zīmes pirmām kārtām tiks piesūtītas DV nodaļām. Pārējās latviešu organizācijas un tautieši, kas vēlētos šo pasākumu atalstīt, dalības zīmes var pieprasīt DV Tūrisma sekcijai, 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tās būs dabūjamas arī latviešu veikalos.

Pārrunājot DV dienu rīkošanu, valde uzdeva Kultūras daļas vadītājam līdz nākošai valdes sēdei izstrādāt programmu. DV dienas šogad tiks rīkotas no 5. līdz 7. septembrim, kad ir gaŗā nedēļas nogale kā Kanadā, tā ASV.

Sakarā ar DV 15 gadu darbību, svētkus rīkos saziņā ar DV ASV. No DV ASV valdes priekšsēža raksta secināms, ka šie svētki ASV tiks rīkoti 1960. gadā augusta beigās un septembŗa sākumā Klīvlendā. DV KV ir tādos ieskatos, ka Kanadā šie svētki būtu rīkojami tā paša gada pavasarī. Svētki tiek organizēti saskaņā ar DV organizācijas 15 gadu darbību vispār un 10 gadu darbību ASV un Kanadā. Galīgā veidā šo svētku rīkošanu izlems kopīgā abu zemju valžu sēdē, ko DV ASV ierosinājusi noturēt augusta mēnesī Detroitā. DV KV no savas puses vēlējās šo sēdi pārcelt uz Niagaru Draudzības dienu laikā, jo vairākiem DV KV locekļiem nav ne Kanadas pavalstniecības, ne attiecīgas vīzas, kas dotu tiesību iebraukt ASV.

Pārrunājot DV CV ierosinājumu sakarā ar ģenerāļa Peniķa grāmatas izdošanu, valde nolēma to atbalstīt, gādājot subskribentus. Prasītajam aizdevumam šīs grāmatas izdošanai valdei nav līdzekļu. Bez tam valdes ieskats bija, ka šīs grāmatas technisko darbu veikšanu vajadzētu nodot DV spiestuvēm.

Apstiprināja $50.- izmaksu no DV bēru fonda DV Albertas nodaļas biedra Jāņa Baroniņa nāves gadījumā.

KANADĀ

TORONTO

Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā notiks 14. jūnijā, plkst. 2 p. p. Dziedās vīru koris „Viesturs" diriģenta J. Baruša vadībā.

Sestdien, 20. jūnijā, pl. 7,30 vakarā, Itona auditorijā notiks Diānas Jablokovas - Vorpas baleta skolas audzēkņu vakars. Programmā divertismenti un viencēliena balets „Autumn Leaves" Šajā vakarā uzstāsies arī 2 agrākie Veras Keišas baletskolas audzēkņi — Valda Vilsone un Viesturs Rozenbergs.

Mūsu jaunās paaudzes gleznotāja Anna Platkāja, kas mācās Ontario mākslas koledžā, sakarā ar savu nesen aizvadīto gleznu izstādi, pārdevusi pavisam 13 darbus. Viņa iecerējusi nākošo gleznu skati sarīkot jau rudenī.

Sestdien, 13. jūnijā, Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas četras vecākās klases izbrauc ekskursijā uz mūsu tautieša A. Zariņa fārmu, kas atrodas netālu no Keningtonas. Visiem ekskursantiem sapulcēšanās plkst. 8,45 pie skolas telpām. Autobuss aties precīzi pl. 9-os.

Pagājušās nedēļas nogalē Toronto bija ieradies bij. Kurzemes Vārda redaktors Kristaps Grāmatnieks, kas dzīvo Bostonā. Viņš apmeklēja arī Latvijas Amerikā spiestuvi un redakciju un pasniedza redaktrisei Angelikai Gailītei rozes, sakarā ar viņas neseno jubileju.

Māc. A. Čops kristījis Rutu Kristīni Lesiņu, Alfreda un Helлas meitiņu, bet laulājis Arvīdu Rapsu un Astrīdu Austriņu.

Pagājušās nedēļas nogalē Sidrabenē notika pirmā zaļumballe šinī sezonā; tajā bija pulcējušies ap 150 dejas cienītāju, lai pavadītu vakaru pie „High Fidelity" mūzikas skaņām.

Arī 1. latviešu ev. - lut. draudzes koristi ar lūgtiem viesiem nedēļas nogali pavadīja Sidrabenē pie klātiem galdiem un deju mūzikas.

Māc. A. Lūsis pag. nedēļas nogalē kristījis Bruno Richardu Preisu, Indula un Melānijas dēliņu, un Bruno Edvīnu Strazdiņu, Arvīda un Gundegas dēliņu.

Salaulāti Pēteris Beķeris un Zinaīda Eglīte.

Sv. Jāņa draudzes padome, sekojot mācītāja ierosinājumam, nolēmusi pavairot pērminderu skaitu, aicinot par pērminderiem Jāni Androviču, Miķeli Bruži un Jāni Stabiņu.

Minētos pērminderus un divus jaunievēlētos draudzes padomes locekļus — Jāni Jansonu un Edgaru Tiltiņu — ievedīs amatā 28. jūnija dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā.

Saulaines pārvalde, daudz viesu gaidot, rosīgi gatavojas Līgo vakaram — sestdien, 20. jūnijā. Jau sarunāts koris un labs deju irķestris, kā arī veikti citi priekšdarbi līgotāju uzņemšanai Saulainē. Ieejas maksa pieaugušiem $1,- no personas. Visi draudzes locekļi lūgti līgot Saulainē, ņemot līdzi arī savus draugus un paziņas, jo Līgo vakara ienākumi lielā mērā atvieglo Saulaines izbūvi un uzturēšanu.

Iesvētes mācības Sv. Jāņa draudzē notiks 14. un 28. jūnijā. No 6. jūlija līdz 11. jūlijam iesvētes mācības notiks katru vakaru no plkst. 7—9 Sv. Jāņa baznīcas sanāksmju telpās. Visiem iesvētāmiem obligāti jāpiedalās iesvētes mācībā.

Sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Lūsis jūlija un augusta mēnešos draudzes locekļus pieņems trešdienās. Pārējā laikā, sazinoties pa tālruni LE 6-2510 vai IVY 3, Ring 5. Technisku iemeslu dēļ mācītājs vēl nav varējis noteikt sava atvaļinājuma laiku, bet iespējams, ka tas būs augusta pirmajās nedēļās.

Bērni Saulaines nometnē vecumā no 7 līdz 16 gadiem pieteicami līdz 20. jūnijam pie māc. A. Lūša (50 Dewson St.). Nometnošanas maksā $11,- nedēļā, ieskaitot apdrošināšanas naudu. Saulaines pārvalde norāda, ka nākošās vasarās par tik zemu nometnošanas maksu nometni Saulainē būs iespējams turpināt tikai tad, ja nometņotāju skaits būs pietiekami liels un ja pieaugs arī kopgalda lietotāju skaits resp. ja bērnu vecāki, nedēļas nogalēs, apmeklējot bērnus, ēdīs pie kopgalda, tādā kārtā atbalstot vispārējo Saulaines saimniecību.

Ārsta pārbaude Saulaines nometnes bērniem notiks pie Dr. J. Karola 1. jūlijā no plkst. 6—8 vakarā. Ārsta pārbaude pirms došanās uz nometni jāizdara visiem bērniem. Ārsta honorārs $1,- jāsedz pašiem bērnu vecākiem, arī tādā gadījumā, ja pārbaudi būs izdarījis kāds cits ārsts.

Vedot bērnus uz ārsta pārbaudi, turpat varēs nokārtot arī nometņošanas maksas.

Saulaines territorijā jāievēro svētdienas miers dievkalpojuma laikā. Dievkalpojuma laikā nav atļauts trokšņot, peldēties, nodarboties ar sporta spēlēm, rotaļām u.t.t., bet visi Saulaines viesi aicināti piedalīties rīta svētbrīžos „zem ābeles".

HAMILTONĀ

Aizvesto piemiņas sarīkojumu šogad organizē lietuvieši. Tas notiks š. g. 14. jūnijā, plkst. 6,00 vak. lietuviešu nesen iepirktajā zālē „DELTA" teātrī, King un Main ielu krustojumā.

Paredzēts akts un koncerts, kuŗā piedalīsies lietuviešu un igauņu koŗi, lietuviešu tautas deju grupa un latviešu solisti — A. Ķivlenieks no Toronto un M. Zemīte no Hamiltonas, pie klavierēm A. Medne - Silkovska.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

13. jūnijā no plkst. 5.00 līdz 5,30 p .p., CBC pārraidījumā no Vindzoras „Baltiešu pusstunda".

DV Hamiltonas nodaļa un HLB rīko sestdien, 20. jūnijā Līgo svētku — Jāņu svinēšanu jau visiem hamiltoniešiem no iepriekšējiem gadiem pazīstamajā vietā — Mora (Moore) saimniecībā Grand Riveras krastā pie Jorkas (York). Jābrauc līdz Kaledonijai, tad pa 54. lielceļu līdz Jorkai, tur pārbraucot Grand River tiltu. Sekojiet ceļa zīmēm „Līgo".

Programmā: plkst. 4,30 p. p. Hamiltonas latviešu šacha kopas balvu izdale š. g. meistarturnīra uzvarētājiem. Simultānspēli dos Ritvars Dzelme. Piedalīšanās brīva. Līgošanu ievadīs HLB jauktais koris Imanta Saksa vadībā. „Papes" zirgu sacīkstes. Uguņošana. E. Bērziņa bufete. Latviska un moderna deju mūzika, Andersona skaņu mašīnas pastiprinājumā. Ieeja $1.-. Katrs tautietis tuvumā un tālumā ielūgts. Skaistākā pāša vītā vainaga godalgošana.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

Vācu konsulāta adrese Toronto:
CONSULATE OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 77 ADMIRAL ROAD, TORONTO, ONTARIO.
Tel WA 5-1178.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

KOPĪGĀ DARBA UN CĪŅU ATCERE

Atceroties Latvijas kaŗa aviācijas dibināšanas dienu, DV namā Toronto bija pulcējušies bijušie lidotāju saimes locekļi. Dalībnieku skaits nebija liels, jo visai retas jau kļuvušas to rindas, bet vēl dzīvie izklaidēti visās pasaules malās. Sapulcējušos uzrunāja pltn. N. Bulmanis, aicinot noliekt galvas un godbijībā pieminēt daudzos veļu valstī aizsauktos draugus — darba un cīņu biedrus.

Mūsu lidotāju saime, sekojot sava karoga devīzei — Visu par Latviju — pagājušo 40 gadu laikā nesusi ļoti smagus darba un asins upurus. Arī miera laikā ik gadus vienā vai otrā dzimtenes kapu kalnā parādījās svaiga kapu kopa ar krustoto propellera zīmi. Tad nāca Baigais gads, kas tik daudziem lika iet Golgāta ceļu. Sekojot karoga devīzei, daudzi lidotāji ar pirmām latviešu kājnieku vienībām devās cīņā un daudzi arī apgūlās cīņu laukos.

Kaŗa otrā pusē, kad veidojās latviešu lidotāju vienības, ar lielu aizrautību tajās pulcējās tie, kam bija kādas zināšanas aviācijas laukā. Mūsu lidotāju vienībām nebija lemts ilgu laiku piedalīties cīņās, bet tas notika tad, kad cīņas jau risinājās uz mūsu zemes ,kādēļ vienību kaujas darbība bija ļoti intensīva. Mēs spītējām sliktiem laika apstākļiem, nepilnīgai apgādei un citām grūtībām, lai darītu visu iespējamo un cīnītos par katru Latvijas zemes pēdu. Mēs lūdzām to pašu arī no saviem vācu kollēģām, kuŗi, ar godu jāpiemin, sekoja mūsu aicinājumam, un kritiskajās 1944. gada augusta - septembŗa dienās, kad boļševiku sekmīgais caurrāvums caur Lietavu uz Jelgavu un Tukumu bija pilnīgi dezorganizējis vācu fronti minētajā iecirknī, ļoti daudz pateicības piekrīt lidotājiem par to, ka sarkanie nepārsteidza rīdziniekus jau augusta pirmajās dienās. Laikam gan tad mūsu skaits brīvajā pasaulē būtu daudz mazāks. Viņi cīnījās un ziedojās, lai jūs dzīvotu.

Atceres dalībnieku vidū bija arī viens no pirmiem mūsu kaŗa aviācijas komandieŗiem — prof. P. Drillis, kuŗš ierosināja: 1) kamēr vēl nedaudzi vecās lidotāju saimes locekļi ir dzīvi — atstāt savas atmiņas par latviešu piedalīšanos gaisa iekaŗošanā un cīņās par Latvijas brīvību, un 2) ieteikt latviešu jaunatnei būt aktīviem dalībniekiem aviācijas laukā. Aviācija no tās darbiniekiem prasa daudz zināšanas, nopietnu darbu un uzupurēšanos, bet sniedz pretī skaistu, pilnvērtīgu dzīvi. Pēc aviācijas speciālistiem taujās arī atkal reiz brīvā Latvija.

Visi klātesošie apsveica prof. R. Driļļa ierosinājumus, solījās tiem sekot un lūdza pievienoties arī ikvienu, kam Dievs lēmis vēl šodien skatīt brīvo sauli. Vēsturiskos materiālus sakopot un tālāk apstrādāt lūdza P. Greizi, kuŗš pie tā bija ķērieis, vēl Latvijā esot.

Sanāksmi rakstveidā sveicināja bij. pulka komandieris, pulkvedis A. Skurbe (Anglijā) un daudzi citi, kuŗi attāluma vai citu apstākļu dēļ bija kavēti personīgi ierasties.

P. G.

IEVĒRĪBAI

Sakarā ar vasaras brīvlaiku Latvija Amerikā birojs un DV grāmatnica sestdienā ir atvērti līdz plkst. 1 dienā.

Apgāds un DV grāmatnīca.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Informācija un biļetes pie ILZES SLANĶES, 51 SHERWOOD AVE., TORONTO, tel. HU 3-3168.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

Vācu konsulāta adrese Toronto:
CONSULATE OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 77 ADMIRAL ROAD, TORONTO, ONTARIO.
Tel WA 5-1178.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0268.

KOPĪGĀ DARBA UN CIŅU ATCERE

Atceroties Latvijas kaŗa aviācijas dibināšanas dienu, DV namā Toronto bija pulcējušies bijušie lidotāju saimes locekļi. Dalībnieku skaits nebija liels, jo visai retas jau kļuvušas to rindas, bet vēl dzīvie izklaidēti visās pasaules malās. Sapulcējušos uzrunāja pltn. N. Bulmanis, aicinot noliekt galvas un godbijībā pieminēt daudzos veļu valstī aizsauktos draugus — darba un cīņu biedrus.

Mūsu lidotāju saime, sekojot sava karoga devīzei — Visu par Latviju — pagājušo 40 gadu laikā nesusi ļoti smagus darba un asins upurus. Arī miera laikā ik gadus vienā vai otrā dzimtenes kapu kalnā parādījās svaiga kapu kopa ar krustoto propelleru zīmi. Tad nāca Baigais gads, kas tik daudziem lika iet Golgātas ceļu. Sekojot karoga devīzei, daudzi lidotāji ar pirmām latviešu kājnieku vienībām devās cīņā un daudzi arī apgūlās cīņu laukos.

Kaŗa otrā pusē, kad veidojās latviešu lidotāju vienības, ar lielu aizrautību tajās pulcējās tie, kam bija kādas zināšanas aviācijas laukā. Mūsu lidotāju vienībām nebija lemts ilgu laiku piedalīties cīņās, bet tas notika tad, kad cīņas jau risinājās uz mūsu zemes, kādēļ vienību kaujas darbība bija ļoti intensīva. Mēs spītējām sliktiem laika apstākļiem, nepilnīgai apgādei un citām grūtībām, lai darītu visu iespējamo un cīnītos par katru Latvijas zemes pēdu. Mēs lūdzām to pašu arī no saviem vācu kollēgām, kuŗi, ar godu jāpiemin, ... mūsu aicinājumam, un kritiskajās 1944. gada augusta - septembra dienās, kad boļševiku sekmīgais caurlāvums caur Lietavu uz Jelgavu un Tukumu bija pilnīgi dezorganizējis visu fronti minētajā iecirknī, ļoti daudz pateicības piekrīt lidotājiem par to, ka sarkanie nepārsteidza rīdziniekus jau augusta pirmajās dienās. Laikam gan tad mūsu skaits brīvajā pasaulē būtu daudz mazāks. Viņi cīnījās un ... dzīvotu.

Atceres dalībnieku vidū bija arī viens no pirmiem mūsu kaŗa aviācijas komandieriem — prof. P. Drillis, kuŗš ierosināja: 1) kamēr vēl nedaudzie vecie lidotāju saimes locekļi ir dzīvi — atstāt savas atmiņas par latviešu piedalīšanos gaisa iekaŗošanā un cīņās par Latvijas brīvību, un 2) ieteikt latviešu jaunatnei piedalīties aktīviem dalībniekiem aviācijas laukā. Aviācija no tās darbiniekiem prasa daudz zināšanas, nopietnu darbu un uzupurēšanos, bet sniedz ... skaistu, pilnvērtīgu dzīvi. Pēc aviācijas speciālistiem taujās arī atkal reiz brīvā Latvija.

Visi klātesošie apsveica prof. P. Drilla ierosinājumus, solījās tiem sekot un lūdza pievienoties arī ikvienu, kam Dievs lēmis vēl šodien priecāties spīdošā saulē. Vēsturiskos materiālus sakopot un tālāk ... apsolījās P. Greizis, ... vēl Latvijā esot.

Sanāksmi rakstveidā sveicināja bij. pulku komandieris, pulkvedis A. Skurbe (Anglijā) un citi, kuŗi apstākļu dēļ bija kavēti personīgi ierasties.

P. G.

IEVĒRĪBAI

Sakarā ar vasaras brīvlaiku Latvija Amerikā birojs un DV grāmatnīca sestdienās ir atvērti tikai līdz plkst. 1 dienā.

Apgāds un DV grāmatnīca.

...bas manuskriptus saīsināt, ...ntus nelabot, bet uz vēlēšanos sūtīs ...a pastmarka. ...iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās ...redakcijas viedoklim.

‚MĒS NĀKAM JŪS ATBRĪVOT'

ATMIŅAS PAR 14. JŪNIJU UN KAŖA SĀKUMU

Atceroties 1941. gada 14. jūnija lielās deportācijas, sniedzam fragmentu no red. K. Grāmatnieka atmiņu krājuma „Dzintara krastā", ko autors sagatavojis iespiešanai un kas drīzumā iznāks apm. 300 lappušu biezā grāmatā ar torontieša Ed. Tiltiņa vāka zīmējumu. Boļševiku gadā red. K. Grāmatnieks strādāja par mežsargu Cīravā, bija ļoti noslēgts, kāpēc arī paglābās no deportēšanas. Autors par to stāsta.

„Mežsarga dzīvojamā māja atradās tālu mežā un to ieslēdza 3.000 ha liela apgaita. To man vajadzēja nosargāt no meža un malumedniekiem. Bija apkopjama arī sava mājas saimniecība. Dienās klejoju pa mežu ar veseri rokās un tauri piecos, bet vakaros rakņājos pa savu zemes gabalu. Es nekā nezināju no ārpasaules, pat avīzes nelasīju, un tā mani neskumdināja viss tas, kas tik sistēmatiski un plānveidīgi risinājās mūsu zemē. Jau no Krievijas revolūcijas un komūnistu izrīcībām labi zināju, kas bija sagaidāms arī mūsu zemē. Notikumus grozīt nebija mūsu spēkos, atlika tikai samierināšanās.

Kad vasara bija visu ietinusi spēcīgā zaļumā un ziedu bagātībā, kādu dienu devos uz virsmežniecību. Jutu, ka man ir arī tādi pienākumi, ko kancelejas valodā sauc par dienesta uzdevumiem. Tos, meža idilli baudīdams, biju gandrīz vai piemirsis. Pie virsmežziņa netiku nemaz klāt, un tā mani dienesta [illegible] izpalika. Virsmežziņa sētā stāvēja kāda preču mašīna, kuŗu bija apstājuši mongoļu karavīri un tanī sēdināja iekšā virsmežziņa ģimeni. Katram bija rokā pa mazam paunu pungulim un visi bija saģērbušies silti kā ziemā. Mašīna drīz vien aizdārdēja un aizbrauca. Brīdi pagrozījies virsmežziņa sētā, pēkšņi aptvēru, kas notiek, un naskā solī gāju atpakaļ uz mežu. Bija 1941. gada 14. jūnijs.

Dienu nedrīkstēju mājā atgriezties, kādēļ nolēmu mežā sagaidīt nakti. Tumsā piezagos pie mežsarga mājas un vēroju, vai sētā nepamanīs kādu aizdomīgu kustību. Bet viss bija kluss, kā izmiris. Nekas neliecināja, ka te būtu kāds bijis. Atminējos, ka visu dienu neko ēdis nebiju. Ejot uz virsmežniecību, biju izdzēris tējas un piekodis kādu riecienu rupjās rudzu maizes. Man vēl bija mājās gandrīz vesels klaips šādas maizes, krietna pika balto cūku tauku un rupjā sāls. Paķēris ēdamo, devos atpakaļ meža biezoknī. Durvis rūpīgi iezīmēju, lai zinātu, vai dienā šeit kāds bijis. Ar kupli salapojušu zaru nolīdzināju arī durvju priekšas granti, lai varētu atšķirt man svešas pēdas, ja tie būtu pie manis ieradušies. Ieejas durvju iekšpusē pieslēju slotu ar visu garo kātu un tad caur logu mājā izkāpu. Ja slota būs apkritusi, šeit būs noteikti kāds bijis.

Tā sagatavojis māju nākošai dienai, varēju apmierināts meklēt mežā kādu drošāku guļas vietu eglīšu biezoknī. Nezinu, vai krievu pulkvedis manā Liepājas dzīvoklī uz turku dīvāna saldāk gulēja kā es šinī naktī?

Nākošā rītā atkal ierados mežsarga mājā. Visas manas zīmes vēl bija neaizskartas. Tātad neviens nebija mani meklējis. Tas mani nomierināja un deva arī mazas cerības. Nākošās naktīs, kad centos sameklēt vēl ko ēdamu, bija tas pats. Tomēr drošāk jutos, ja naktis pārgulēju mežā. Tā sāka izbeigties arī mani barības krājumi, un es tos rūpīgi iedalīju, lai pietiktu ilgākam laikam.

Klejojot pa mežu, kādu dienu izdzirdu savādu rūkoņu. Vai tas būtu pērkons? Bet debess bija skaidra, zila. Nē, tas bija kas cits, un es pusbalsi iesaucos: Kaŗš! Skriešus devos uz mežsarga māju, kur man bija [illegible] radio aparāts. Tas bija apputējis no ilgas nelietošanas. Es ieslēdzu strāvu. Sīki sprakšķi liecināja par šī [illegible] ārpasaules dzīvības zīmēm. Drebošu roku grozīju staciju meklētāju pa visu skalu, lai kaut ko uztvertu. Sirds sita aiz prieka un satraukuma. Rīga raidīja skaņu plašu mūziku kā parasti. [illegible] Maskava man šinī brīdī [illegible] Diezgan bija dzirdēti meli. Es uzgriezu Berlīni. Tur runāja kāds vācu valodā [illegible] par kaŗa saimniecību. Man vajadzēja frontes ziņojumu, kaŗa ziņas, kur atrodas fronte? Frontei vajadzēja būt šeit, Latvijā, [illegible] Debesis [illegible] Vai [illegible]

Staciju meklētājs strauji slīdēja pa dzelteno skalu, izraisīdams dažus šņākoņu. Runā latviski! Karaļauči — Kēnigsberga! Vācu motorizētās vienības strauji virzās uz priekšu — tās ir Latvijā, Kurzemē! — Bet nav vēl Cīravā! Man tas ir par maz. „Mēs nākam jūs atbrīvot!" — sauc tālāk radio runātājs. Viņš ierunājis savu teikumu skaņu platē. Man liekas, ka es skaidri dzirdu adatas čirkstēšanu pa skaņu plates rievām.

Pēc pāris stundām griežas tā pati plate: „Mēs nākam jūs atbrīvot!" Bet es neesmu vēl brīvs, es vēl esmu „meža brālis", kuŗu katru brīdi var notvert un nošaut. Zaķa kāju man nav, ka varētu izbēgt savām vajātājiem, un nav arī mednieku suņa, kas pavēstītu, ka vajātāji ir klāt. Bet šoreiz ņemu tomēr zaķa kājas! Es izslēdzu radio aparātu, sagriežu staciju meklētāju citā vietā un [illegible] Mana ēstgriba ir zudusi, es vēlos tikai dzert, un ūdeni [illegible]

Caur koku starpām saredzu dūmus. Deg mežs. Te ir bijis cilvēks, un no tā es tagad visvairāk bīstos. [illegible] Pelēkie sarkanarmiešu mēteļi paplaiksnī pa koku starpām. Dzirdama sasaukšanās. Es skaidri dzirdu krievu valodu. Tie ir arī mani pamanījuši un nāk uz mani. [illegible] To pašu [illegible] palikšu [illegible] „Es [illegible] mēļoju. [illegible] līdzi!" [illegible] laikam [illegible] es ie[illegible] nedzird, [illegible] nagans, [illegible] par šī [illegible] mēs ejam [illegible] piebiedrojas vēl vairāk krievu, kas šad un tad pa ceļam pieklīst no vienas un otras puses. Viņi ir apjukuši un izbijušies. To starpā ir arī daži civīlisti, un tie man visvairāk nepatīk. Bet par laimi es nevienu no viņiem nepazīstu. Man ir pat ērtāk, kad civīlistu sarodas vairāk, jo tad es varu vieglāk nozust, ko es vēlējos jau ar pašu pirmo stundu kopš sastapšanās ar krieviem. Tumsa sabiezēja arvien melnāka, un krievi kādā klajumā apmetās uz pārnakšņošanu.

Ugunskurā sprēgāja sausie zari, un mani nevēlamie ceļa biedri vārīja tēju. Somās tiem bija cieti sakaltēta rupjmaize. Viņi pasniedza to arī man.

Karavīri bija noguruši un šur tur pakrituši sūnās. Daži bija atstāti sardzē. Viņi klejoja apkārt gulošajiem un bailīgi raudzījās meža tumsā. Kad likās, ka neviens uz mani nelūko, piecēlos un lēnām soļiem gāju uz nomaļāku vietu.

„Kurp tu?" krievu postenis man aizkrustoja ceļu.

„Vai nezini, man jāiet dziļāk mežā, vēders sāp," — atsaucos.

„Tev nekur nav jāiet, mežs te visgarām, sēdi tepat," — krievs pamācīja.

„Neērti, biedri," es teicu un nejauki savieba seju.

Ticis koku aizsegā, es sāku skriet. Krievs, laikam izdzirdis manus soļus, pāris reizes izšāva. Nometnē sacēlās neganta kņada. Es dzirdēju vēl vairākus šāvienus, bet tad jau biju gabalā. Tumsā krievi neuzdrošinājās sekot. Devos uz kādu purvu, kur uzeja bija zināma tikai man vienam. Visapkārt purvam bija grimstoši ciņi un akači, kas padarīja šo vietu neizbraucamu. Bieži tajos iemaldījās meža dzīvnieki un noslīka. Šeit biju drošs, kamēr krievi mežu atstās, [illegible] Bažas radīja vienīgi barības trūkums. Bet jau nākošajā rītā no purva izlavījos, lai palūkotos, kas notiek pasaulē. Meža malā iznācis, vēroju, ka pa lielceļu uz priekšu traucas vācu vieglie bruņu rati. Uzzinājis, ka Cīravā jau atrodas vācu priekšējie posteņi, sameklēju savu divriteni un braucu uz Liepāju."

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

PĀRSTEIDZ SIDNEJIEŠUS

Latvieši ir un paliek latvieši pat tālajā Austrālijā. Par to liecina šāds atgadījums, ko raksta Austrālijas Latvietis:

„Pēc pagarinātām Lieldienu brīvdienām Sidnejā, draugs atkal atgriezies Melburnā. Viņš priecājas, ka ļoti pārsteidzis sidnejiešus. Tie jautājuši, ko viesis vēlas iedzert, piedāvājot visādus stiprus dzērienus, kuŗus melburnietis tomēr noraidījis un teicis: „Es dzeršu paniņas." Tās tur delikatešu veikalos pārdod papes traukos. Sidnejiešiem atlicis vienīgi pabrīnīties par pieticīgo dzērienu izvēli."

Jāsaka gan tā, ka šo ziņu komentēja Mets Metums:

„Kas nekait dzīvot ganīgam, Ar biezpienu un paniņām!"

VISS ZEM VIENA JUMTA

Linkolnas Vēstis savā pēdējā izdevumā raksta šādu jaunumu: „Vaira Richtere kā ziedu karaliene un Juris Grinbergs kā kuplākās bārdas īpašnieks Nebraskas Latviešu biedrības rīkotajā 100 gadu jubilejas ballē. Sarīkojums pulcināja lielā pārsvarā jauniešus, kuŗus nebiedēja ne [illegible] ne arī fakts, ka [illegible] birojs [illegible]"

„Lai gan tomēr jāatzīst, ka šī kombinācija nebūt nav slikta, ja [illegible] rakstu, kas skan šādi — „Kultūrālā un sabiedriskā dzīve."

-s.

GRĀMATVEDIS UZŅĒMUMIEM
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

VAI „JAUNĀ GAITA' PIEKOPJ KOEKSISTENCI?

Pēdējos trimdas latviešu laikrakstu numuros lasāms, ka ALA's Kultūras fonds atrāvis pabalstu „Jaunajai Gaitai" par tās Fondam it kā nepieņemamo „koeksistences" virzienu. Vai tāds ir parādījies? Nē!

Komūnistu okupantu vara apspiestajā dzimtenē ir mūsu kopējais ienaidnieks. Lai sekmīgi ar to varētu cīnīties, pēc iespējas labi jāpārzina tā spēki un cīņas metodes. Sekojot šai elementārajai atziņai, „Jaunajā Gaitā" ievietoti raksti un attēli no okupētās Latvijas preses ar attiecīgiem komentāriem. Citi trimdinieku laikraksti dara tāpat, jo „Cīņu" vai „Karogu" šeit lasa retais. Cik var saprast, Kultūras fonda vadītāji uztraukušies par J. G. 15. numurā humora nodaļā pārspriestajiem dažiem propagandas dzejoļiem, 16. numurā aprakstu par Latvijas „jaunajām tradicijām" un par sīkajām piezīmēm 17. numurā.

15. numurā propagandas dzejoļi spilgti attēlo „ģenerāllīnijas" pasūtinājumu **nožēlojamo mākslinieciskо līmeni.** 16. numurā ar komūnistu preses citātu palīdzību atmaskota to uzspiesto „tradiciju" nepopulāritāte un tukšums. 17. numurā tādā pašā veidā aprakstīta jauniešu izsūtīšana uz jaunapgūtajiem apgabaliem Sibirijā un to izdzīšana no skolām kolchozu darbos Latvijā. Pāris nopietnu dzejoļu ievietoti 16. numura literātūras daļā ar zīmīgo virsrakstu — Starp papēdi un zemi. Piemēru pietiks. Komūnisti paši labi saprot, ap ko lieta grozās. Par 13. numurā iespiesto Dzintara Soduma „Fantastiskā romāna uzmetumu" tie „Dzimtenes Balsī" un „Dadzī" nelabi gānījušies.

Kas varējis novest ALAs Kultūras fondu pie tik aplamiem secinājumiem?

Varbūt pavirša lasīšana vai nelasīšana nemaz. Taču, cik var noprast, „nepieņemamais virziens" izpaudies galvenokārt objektīvā kritikā par ASV latviešu organizācijām. Te esam nonākuši pie pūdeļa serdes. Daudzi mūsu vidējās un vecākās paaudzes sabiedriskie un kultūras darbinieki, pieraduši vai nu pie cara laika, beidzamā pasaules kaŗa okupācijas varu vai mūsu autoritātīvā laikmeta (nebūt nedomāju šo laikmetu salīdzināt ar asiņainajām diktātūrām) cenzūras sistēmas, negrib neko dzirdēt par viņu pašu darbības kritisku novērtējumu. Tam pievienojas dažādi t .s. „kompleksi" — dažs labs bijušais direktors vai cits augstāks ierēdnis spiests strādāt fabrikā, par sētnieku u. t. t. Sarūgtinājums par nodarītajām pārestībām padara šādus cilvēkus nereti pārjūtīgus. Demokratiskajās patvēruma zemēs augušajai latviešu jaunatnei turpretim jau skolas gados māca brīvi domāt un savus uzskatus brīvi izteikt. Preses brīvība tiem ir pašsaprotama lieta, tāpat kā tas, ka nav obligāti jāpievienojas visam, kas rakstīts laikrakstos vai žurnālos.

Vecākajiem, kam bieži lieli nopelni mūsu neatkarīgās valsts dzīves izveidošanā, gribētos lūgt — neskatieties pārāk daudz, kā bijis pirms 20 gadiem. **Pašreizējos apstākļos izšķirīgi svarīgi raudzīties, kā būs pēc 10 gadiem!** Neaizbaidiet jaunos latviešus — iesaistīt tos latviskā vidē ir arī jūsu pienākums! Uzklausiet to domas un vēlmes un nebīstieties viņu kritikas — tad arī viņi jūs uzklausīs! Vienīgi viņpus dzelzs aizkaram nav atļauts runāt pretim „ģenerāllīnijai"!

Dzirdēti pārmetumi, ka „Jaunā Gaita" pārmērīgi zobojoties par „vecajiem", ka tās mākslinieciskais svars esot pārāk niecīgs. Par literāro vērtību lai spriež lasītāji paši, kritizētāji lai iesūta labākus darbus. Ja var būt dalītās domās par dažu labu tur ievietoto lugu vai noveli, tad Dzintara Soduma, Olava Stumbra, Gunāra Saliņa un Linarda Tauna dzejoļi uzrāda augstu kvalitāti. Par zobošanos jāsaka — mēs esam pārāk nopietni! Ir mums virkne spējīgu rakstnieku, gleznotāju, aktieŗu un mūziķu, taču gandrīz vai visi tie darbojas nopietnās mākslas nozarē, kas „tautai" nereti grūti saprotama. Joprojām trūkst mums (vismaz Eiropā) augstvērtīgas latviešu operetes, rēvijas vai vieglās mūzikas ansambļu. Laikraksti, kuŗi velti pūlas atrast līdzstrādniekus-komiķus, ir bieži nopietni līdz garlaicībai, par lielu daļu runām un priekšlasījumiem nemaz nerunājot. Un ja nu „Jaunajā Gaitā" parādās svaigs humors, tad par to uztraucas, it kā tuvotos pastarā diena! Ko tad lai dara, piemēram, zviedru vai angļu valdības locekļi, kuŗus bez žēlastības „ņem uz zoba" gan rakstos un kuplejās, gan atklātās debatēs?

Neārdīsim latviešu jaunatnes pasākumus! Tiem nepieciešama visa trimdas sabiedrības atsaucība. Ka šī jaunatne spēj veikt lielus uzdevumus, liecina kaut vai grandiozie šīsvasaras Kanadas latviešu jaunatnes svētki. „Jaunā Gaita" ir atbalsta cienīga!

Andris Vītoliņš,
„Jaunās Gaitas" pārstāvis Zviedrijā.

ZEM IKDIENAS DZĪVES NASTAS

LIWING WITH STRESS
by Nancy E. Gross, 207 lpp.
Cena — $4.55. MacGraw-Hill Co. izdevums.

Dr. H. Seilje dzimis Vīnē, studējis Prāgas vācu universitātē un tur ieguvis savu doktora gradu. Rokfellera pētniecības stipendija noved viņu Džona Hopkinsa universitātē. No 1945. gada tas Montreālas universitātē ir eksperimentālās medicīnas un chirurģijas institūta direktors. Dr. Seilje pavēris ceļu jauniem ārstēšanas paņēmieniem ar savu slaveno slodzes konceptu un hormonu atklāšanu, — hormonu, kas veicina deģenerācijas slimības.

Grāmatas autore, kas ir pazīstama rakstniece, raudzījusi tanī populārā veidā attēlot H. Seiljes slodzes konceptu un pateikt, kas jādara, lai cilvēki varētu pagarināt savu dzīvi un padarīt bagātākus savas dzīves labākos gadus. Priekšvārdu šim darbam devis pats Dr. H. Seilje, ko mēdz saukt par „medicīnas Einšteinu".

Budzis

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

◐ Ciānas draudzes svētdienas skolas izlaiduma svinīgs akts sākās pēc dievkalpojuma, baznīcas apakšējā zālē. To vadīja draudzes mācītājs A. Rautenšilds ar piemērotu runu bērniem, kuŗu pašreiz skolā ir 53.

Pēc mācītāja apsveikuma sekoja Čikāgas organizāciju apvienības pr-ka māc. A. Landmaņa apsveikums. Apsveica: draudzes pr-ks R .Arums (grāmatu veltes), dāmu komitejas pr-ce L .Rozentāle, klases audzinātāja H. Eglāja, vecāku padomes pārstāvis O. Keveris, absolventu vecāku pārstāvis L Celmiņš. No Latvijas Amerikā un Latvijas Vācijā sveicienus nodeva Otto Krolls, bet no O. Krolla Kultūras biroja — grāmatu veltes. Skolas pārziņe A. Luce, kuŗa arī vadīja aktu, teica sirsnīgus vārdus absolventiem un pasniedza ziedus. Sekoja apliecību izdalīšana. Svinīgam aktam sekoja skolēnu priekšnesumi, kuŗos uzstājās arī vismazākie skolas audzēkņi. Visa atzinība nākas programmas iestudētājai Verenai Strautniecei. Pēc priekšnesumiem viesi un skolēni baudīja dāmu komitejas un vecāku padomes viesmīlību cienastā pie kafijas galdiem. Akts lieku reizi pierādīja, cik svarīga mums ir latviešu skolas, latviešu valodas un vides kopšana. Sarīkojums atstāja sirsnīgu iespaidu, un visi jutās kā viena saime.

◐ Sveiciens latviešu invalidiem Vācijā. Vācijā dzīvojošie latviešu invalidi bija griezušies pie DV apv-bas priekšnieka Čikāgā ar lūgumu ieskaņot lentā kādas runas un dzejas. Šo lūgumu izpildīja un 4. jūnijā sanāca kopā inž. Rūvalda viesmīlīgajā namā, kur DV apv-bas priekšnieks Čikāgā plkv. R. Poruks teica īsu uzrunu invalidiem, kam sekoja dzejnieces V. Hermanes pašas patriotisko dzeju lasījums. Aktrises Nellija Kreņģele un Māra Antēna jūsmīgi skandēja latvju dzejnieku darbus. Pa starpām vijolnieks Laimonis Kreņģelis sniedza vijoles solo priekšnesumus. Priekšnesumu rindu noslēdza Otto Krolls ar īsu atmiņu stāstu par jūlija kaujām pie Ķekavas. Šai raidījumu virknei pievienoja režisora Kārļa Baltpurviņa iestudēto raidījumu „Brakos" — no Rūdolfa Blaumaņa dzīves viņa mājās. Šajā raidījumā piedalījās K .Baltpurviņš, Zinaīda Avotiņa, Māra Antēna, A. Balodis un E. Gulbergs. Beigās paši dalībnieki varēja noklausīties atskaņojumu, kas patiesi techniski bija tīrs darbs un, droši vien, aizjūras invalidiem būs patīkams ciema kukulis.

— ro.

FILADELFIJĀ

◐ Filadelfijas organizāciju sadarbības centra vadība ar Dr. A Rudzi priekšgalā šais dienās galīgā veidā izkārtojusi Tautas sēru dienas svinību programmu. Lielais sarīkojums notiks sestdien, š. g. 13. jūnijā Filadelfijas un apkārtnes draudzes lietošanā atvēlētās sv. Krusta (Holy Cross) baznīcas sanāksmju telpās, Lihajas (Lehigh) avenijas un 9. ielas krustojumā. Sākums plkst 19. Tautas sēru dienas sarīkojumu dziesmām kuplināt apņēmušies vīru dubultkvartets brīvmākslinieka Jāņa Ūdra vadībā un operas soliste Rita Dzilna - Zaprauska.

◐ Filadelfijas Brīvo Latvju biedrības valdes sēdē 4. jūnijā pieņemts ierosinājums izdot pašiem savu informācijas biļetenu un apmainīties ar citu biedrību līdzīgiem izdevumiem.

◐ Rudens sezonā Brīvo Latvju biedrība līdztekus Paulas Brīvkalnes koncertam, kas notiks 18. oktobrī, uzņēmusi savu sarīkojumu virknē arī Ivara Galiņa kino izrādi „Trimdas ceļi". Šī izrāde paredzēta 10. oktobrī biedrības telpās.

KALAMAZŪ

◐ Nelaimes gadījums peldoties prasījis 13 gadu vecā Daiņa Namatēva dzīvību 5. jūnija pēcpusdienā Layon ezerā. Viņu apglabāja 8. jūnijā Riverside kapu latviešu nodalījumā.

◐ Skautu un gaidu vienību vecāku padomes rīkotie pavasaŗa svētki skaistajā „Rota Kiwan" skautu nometņu vietā, par spīti spiedīgajam karstumam, bija apņulcinājuši vairāk kā 150 apmeklētāju. Svētku priekšnesumu daļā bija pašu guntiņu, mazskautu un skautu sagatavoti priekšnesumi. Sarīkojumu ievadīja māc. A. Piebalga svētbrīdis, kuŗam sekoja vienības vad. vad. J. Kestera, 3. nov. priekšnieka vad. A. Artmaņa un vec. pad. pr-ka J. Zanda runas. Viesu vidū bija arī 2. nov. gaidu pr-ce V. Mežule no Grand Rapidiem.

◐ Jaunatnes iesvētīšana Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzē notiks 21. jūnijā, plkst. 10.00 Ciānas baznīcā (Pine ielā). Dievkalpojumā, kuŗu vadīs māc. A. Pavasars no Hamiltonas Dziedās „Dziesmu Vairogs" un DV vīru koris.

◐ Vecāki, kas vēlētos savus bērnus sūtīt vasaras nometnē, kuŗu rīko Grand Rapidu latviešu draudze, tuvāku informāciju var saņemt pie A. Šteinharta, tālrunis FI 5-1961.

◐ Jelgavas 75. skautu vienības tautisko deju grupa pieņēmusi uzaicinājumu piedalīties gadskārtējās DV dienās, kuŗas šogad notiks Milvokos.

◐ Brīvmākslinieka A r n o l d a K a l n ā j a gadskārtējais audzēkņu vakars notika 4. jūnijā YWCA's telpās, tanī uzstājas 46 jaunie pianisti.

B.

NEIZDEVUSIES ASPRĀTĪBA

Trimdinieka jautājumi un čekistu „atbildes"

Kāds autors, kas sevi apzīmējis par „krievu komūnisma režīma upuri, bijušo un tagadējo proletārieti", iesūtījis vēstuli čekas ierēdņu vadītai „Dzimtenes Balsij", kas iznāk Austrumberlīnē, un uzaicinājis šīs lapales redaktorus parādīt savu drosmi, vēstuli publicējot. Savā veselu sleju garajā vēstulē autors cita starpā pasvītrojis, ka, piesūtot Dz. B. trimdiniekiem, sūtītāji „atsvaidzina atmiņā tos notikumus, kuŗu nāves elpā mēs, 120.000 latviešu bijām spiesti atstāt dzimteni. . . Pie šiem 120 tūkstošiem jāpieskaita nezināmi tūkstoši vergu nometnēs deportēto, nezināmi tūkstoši čekas pagrabos nomocīto, nezināmi tūkstoši „labprātīgi" uz plašo dzimteni aizpludināto jauniešu." . . .

Autors piekrīt, ka Rietumu demokratijām ir savi lieli trūkumi, „bet tomēr no šejienes neviens nebēg uz jūsu paradīzi". Tālāk autors atzīmē, ka „nežēlīgi pretdabisks ir Latvijā notiekošais straujais latviešu pārkrievošanas process", atzīdams, ka Dz. B. nav pamata ironzēt, ka „trimda strauji asimilējas". „Agrākie Maskavas valdnieki," turpina autors, „zem pareizticības un panslāvisma maskas veicināja spēcīgu pārkrievošanu, bet tā bija tīrais nieks pret to, ko sarkanie cari brutāli pastrādā zem sarkanās komūnisma cepures" . . . „visās nozarēs saimnieciski kultūrālo dzīvi vada un noteic krievi. Sākot no kolchozu vadītājiem, līdz partijas resp. valdības galotnei, visur dominē krievi."

Dz. B. lielas dūšas gan nevadzēja, lai šo Ņujorkā 8. februārī rakstīto vēstuli ievietotu savās slejās, jo šo lapu taču Padomju Latvijā tauta nedabū lasīt, jo tā domāta tikai repatriantu ķeršanai, bet tomēr redakcijai, acīmredzot, bijis vajadzīgs ilgāks laiks, lai saņemtu „tik pārdrošam solim" priekšniecības atļauju, un, laikam, pat no pašas Maskavas, jo vēstule publicēta tikai aprīlī . . . No čekas rezidējošā ģenerāļa Berlīnē taču atbildi varēja dabūt ātrāk, un atbildēs nav arī neviena tāda fakta, kas nebūtu rakstītājiem jau bijis pie rokas, jo, t. s., „fakti" ne ar ko neatšķiras no pseudo-melodrāmatiskā stāstījuma, kādus allaž lasām Dz. B. . .

Tādēļ nebūtu nozīmes daudz telpas un laika veltīt „atbildēm", kas ir vairāk nekā divas reizes garākas par jautājumiem, bet „lai vispusīgi informētu arī mūsu lasītājus, kuŗi vēl netiek „apveltīti" ar Austrumberlīnē ražotiem Dz. B. rakstiem, kas lej parastās čekistu krokodiļa asaras par draušmīgo tautiešu likteni kapitālisma ellē, daži komentāri nebūs par lieku.

Bet runājot par „nezināmiem tūkstošiem", Dz. B. ar īstu čekistu cinismu nedod vis tiešu skaitlisku atbildi, cik īsti ir bijis čekas pagrabos nomocīto, deportēto un „brīvprātīgi" aizbraukušo upuŗu, bet aprobežojas ar vārdu mistrojumu: . . . „šie **nezināmie** tūkstoši . . . Jā, **neziņa** par īstajiem apstākļiem, mūsu niknāko pretinieku ļaunprātīgie izdomājumi Jums likuši secināt par „nāves pļauju", kas it kā vēlusies pāri Latvijai."

Jājautā, kāpēc tad rakstītāji nav vienkārši pateikuši atiecīgos skaitļus, lai apgāztu „niknāko pretinieku" apgalvojumu? Kā politiskās policijas nozarei, Dz. B. redakcijai taču nebūtu bijis tik grūti šos skaitļus dabūt un publicēt! Kam lai citam tie būtu tik labi zināmi, ja ne pašiem deportāciju, spīdzināšinas un „labprātīgās" pārvietošanas organizātoriem? Varbūt latviešu tauta ir viņu acīs mazvērtīgāka par lopiem, kas taču tiek saskaitīti un par kuŗiem statistika tiek arī publicēta . . .

Ar zināmu humoru būtu jāuzņem apgalvojums ,ja lieta negrozītios ap nevainīgu cilvēku dzīvībām, „ka kādreiz pieļautie sociālistiskās likumības (!) pārkāpumi Padomju Savienībā sen kopš likvidēti, ikviens nevainīgi cietis pilnām rehabilitēts, un, ja agrāk atradies ārpus savas dzimtenes, varējis atgriezties tur atpakaļ."

Bet kā tad ir ar tiem, kas būdami nevainīgi, sodīti ar nāvi? Mironiem nekāda rehabilitēšana vairs nevar palīdzēt, tāpat kā nevar no kapiem izcelties arī Staļina „nolikvidētie" latviešu komūnisti, kāpēc paglābušās tikai tādas pabiras, kā Lāči Kalnbērziņi u. t. l., kas cītīgi prot liekt savas muguras un palikt Maskavas kungu žēlastībā. Vai kāds vīrs, kas varētu līdzināties latviešu vecajiem boļševikiem, maz ir palicis pie dzīvības? Ja tā ir rīkojusies padomju vara ar komūnisiem, ko tad lai gaida vienkāršie mirstīgie?

It kā uz šo paredzamo jautājumu jau iepriekš sagatavojušies, Dz. B. rakstītāji paziņo: „Plašā amnestija, ko Padomju valdība pasludināja pirms dažiem gadiem, atdevusi brīvību vai atbrīvojusi no eventuālā soda tos, kas kaŗa gados bija sadarbojušies ar fašistiskajiem okupantiem."

Ja mūsu atmiņa nevīļ, tad šai daudzinātajai „amnestijai" bija savs noteikts termiņš, kad tā izbeidzās. Būtu bijis taču sagaidāms, ka rakstītāji par šo termiņu būtu kaut garām ejot ieminējušies! Liekas, ka tas jau sen pagājis? Spēkā tagad ir atkal Padomju Savienības krimināllikumi, kam ar parastiem civilizētās pasaules likumiem ir tikpat maz kopības, kā „sociālistiskai likumībai" ar likumību šī vārda īstajā nozīmē . . . Liekas, ka termiņš nav pieminēts ar nolūku, lai neatbaidītu no repatriēšanās lētticīgos, kas domā, ka viņu „grēki" piedoti . . . Būtu arī interesanti dzirdēt, kā var būt pret likumu noziegušies ienaidnieka valsts pilsoņi, kas pildījuši savus, bet ne Padomju Savienības „sociālistiskos" likumus, un pie tam tad, kad padomju likumi un padomju vara vēl nemaz nebija Latvijas ārēs uzkundzējušies?

Nepārliecinoši skan arī arguments par „rūpnīcu un augstskolu apzinīgajiem jauniešiem, kas uz dažiem mēnešiem devās talkā jaunapgūto zemju ļaudīm novākt bagāto ražu", jo mēs no „Cīņas" un citiem avotiem zinām, ka Latvijas kolchozos ir liels darba roku trūkums. Ir arī pretruna apgalvojumiem, ka vairs nevienu neizsūta uz citām republikām, jo mēs zinām, ko pie padomju iekārtas nozīmē braukt „brīvprātīgi" . . .

Neaizstāvot nebūt vācu okupācijas laiku darbinieku pārkāpumus, mums tomēr šķiet, ka čekas ļaudis, kas paraduši liet nevainīgu cilvēku asinis kā ūdeni, un kas pasaules slavu ieguva kā pirmie ar masu kapiem Katīnas mežā un pa savu īso valdīšanas laiku arī daudzās vietās Latvijā, drīkstētu būt pēdējie kam tiesības runāt par citu, kaut arī ienīsto nacistu varas darbiem un pārkāpumiem.

Necilvēcīgā Ungārijas brīvības cīnītāju revolūcijas apspiešana, kuŗā tik slavenu lomu spēlēja Chruščevs ar Mikojanu, un nesenie varas darbi Tibetā, laikam gan liecinās daudz skaļāk par komūnistu mežonībām, nekā Dz. B. rakstītāju ar faktiem nepamatotie vispārīgie apgalvojumi par fašistu zvērībām kaŗa laikā. Neaizmirsīsim, ka „slavenā" sarkanā armija uzstādījusi pasaules vēsturē vēl nepiedzīvotu rekordu sieviešu izvarošanā, nesaudzot ne mazgadīgus bērnus, nedz vecmāmiņas, tāpat miermīlīgu civīliedzīvotāju slepkavošanā . . . Tātad čekistu liekulību vislabāk raksturo viņu raudulīgie raksti par citu varas darbiem, neminot ne ar pušplēstu vārdu savu pašu maizes tēvu asiņainos „varoņdarbus".

Liekas, ka no statistiskiem skaitļiem komūnisti šādos apcerējumos bēg kā velns no krusta, jo, lielotiess ar saviem tiešiem propagandas panākumiem, tie min gan tikai dažus vārdus, kuŗus mēs visi zinām, un zinām arī pietiekami labi, kāpēc tie atgriezušies dzimtenē, bet atkal nemin statistiskus datus: cik tieši latviešu tiem ir izdevies pa šiem ilgajiem gadiem pierunāt atgriezties „dzimtenē", jo, šie

(Nobeigums 8. lpp.)

CEĻA VĀRDI

Visas grūtības mēs panesīsim, visus kavēkļus pārvarēsim, ja tikai paliks mums drosme, cerība, paļāvība un sirdsspēks.

☆

Tikai cīņa dod uzvaru, vienalga, vai tā vesta šķēpiem un šautenēm, vai idejām un garīgiem ieročiem.

Kārlis Ulmanis

☆

Ar ticību cilvēks spēj visu panākt un uzvarēt. Ticīgam cilvēkam nekas nav par grūtu, tāds pārcieš visas grūtības, raizes un sāpes.

Dr. Alberts Freijs

FILMU Pasaulē

Toronto „Towne Cinema" teātris visā klusībā atzīmēja desmit gadu jubileju. Sākumā šis teātris bija iecerējis izrādīt tikai mākslas filmas, bet apmeklētāju trūkuma dēļ ar laiku šo nodomu atmeta un uzņēma savā repertuārā arī vieglāka satura filmas. Patlaban „Towne Cinema" kinoteātrī var skatīt ļoti vērtīgu filmu „Room at the Top".

★

„University" teātris atkal izrāda 35 mm filmas, kaut „Cinerama" noturējās gandrīz pusgadu. Patlaban „Tivoli" teātris ir vienīgais, kas var izrādīt 70 mm filmas. Varbūt šis ir pietiekams iemesls, kādēļ filma „South Pacific" joprojām ienes tūkstošiem dolaru peļņu. Tomēr ar rudeni šajā laukā nāks klāt 4 jaunas filmas — „Ben Hur", „Porgy and Bess", „The Big Fisherman" un „Spartacus", kuŗu pašizmaksa pārsniedz miljardu dolaru robežu.

★

Italiešu filmu komiķis Toti saistīts kā pretspēlētājs franču filmu komiķim Tati. Jaunā filma, ko uzņems Dienvidslavijā, sauksies „Tati un Toti under Tito".

★

Holivūdas filmu direktors Diks Fleišers, sajūsmināts par filmas „Compulsion" lieliskajiem panākumiem Kannas filmu festivālā visā drīzumā sāks filmēt Erskine Kaldvella noveli „Trouble in July". Orsons Welles tēlos vienu no galvenajām lomām.

ĻAUDIS JŪSMO PAR GANGSTEŖIEM

Gandrīz astronomiskas naudas summas „Allied Artists" filmu sabiedrībai ienesusi filma „Al Capone". Tagad minētā sabiedrība iecerējusi filmēt kādas slavenas Detroitas gangsteŗu grupas darbību 20-os gados. Jaunā Filma sauktos „The Purple Gang".

ZSA - ZSA LIDO

Blondā Zsa - Zsa Gabora atkal ceļo. Viņa nesen ieradās Ņuorleānā un pēc pāris dienām izlidoja uz Ņujorku. No Ņujorkas Zsa - Zsa devās uz Holivūdu, un patlaban viņa jau pošas jaunam ceļojumam — šoreiz tieši pāri okeanam uz Romu, kur piedalīsies vairāku filmu uzņemšanā.

SULIVANS BRAUC UZ MASKAVU

Ed. Sulivans pošas ceļojumam uz Maskavu, lai rastu jaunu vielu saviem kārtējiem televīzijas uzvedumiem. Viņam līdzi dosies Anna Marija Albergetti, kas pazīstama kā populāro dziesmiņu dziedātāja.

A. K.

Mariss Vētra.

RITEŅU MAIŅA

PĀRDOMAS PAR VECO UN JAUNO PAAUDZI

No manas darba istabas viens logs skatās uz Blūru, otrs — uz Mount Pleasant auto ceļu. Dažreiz pa abiem logiem var redzēt ratus saskrejamies un pēc tam — cilvēkus baŗamies un mētājamies ar rokām. Dievs nedod, ja kādā no cietušajiem ratiem par vadītāju bijis jaunāks cilvēks. Tad bāršanās pielīp arī obligātiem skatītājiem un kļūst tik skaļa, ka traucē man darbu.

Tieši abu logu starpā aizvindien tomēr pavisam klusu kādam vecītim izgāja gaiss no pakaļējās riepas. Tas gadās arī jauniem cilvēkiem, bet uz lielās satiksmes artērijas vecam cilvēkam tas ir daudz patīkamāk: tikko sāksi locīties, lai paceltu ratus riteņa pārmainīšanai, tūdaļ nez' no kurienes sarodas bars jaunekļu, kas to smejot paveic tavā vietā. Džons Ferdinands man ir liecinieks. Reiz naktī uz Blūra, netālu no Janga, mēs abi palikām bez gaisa, un tikai blisinājām acis, kad mūs jau ielenca divi trauksmaini automobiļi ar duci jaunu cilvēku, un — divi minūtēs mēs laimīgi ripojām tālāk ar jaunu riteni. Tā tomēr tālu nav vienīgā reize, kad jaunība man palīdzējusi tikt tālāk.

Arī vecītim starp maniem logiem neizdevās vēl ne ratu pakaļu uzpumpēt gaisā, kad garām padrāzās spožs, trīskrāsu, nenosakāmas izcelsmes automobilis ar lapsas asti pie radio antennas un, bremzēm skaļi kaucot, pēkšņi apstājās. Vecītim palīgos pieskrēja četri jauni zēni. Viens tūdaļ pārņēma mašīnas celšanu, otrs, uz ceļgala pietupies, ritināja krustu skrūvgriezi ap saslimušo riepu, trešais atrāva bunkuru un izvēla rezerves riteni, ceturtais — skatījās. Skatījās arī vecītis, bet zēnu izdarības viņam laikam likās par straujām un bez apdomа. Viņš sāka tos pamācīt. Strauji darbojoties, zēni viņa nedzirdēja. Vecītis paaugstināja savu paskarbo tenoru. Puikas izbrīnā saskatījās, bet turpināja savu uzdevumu. Vecītis tad sāka kliegt un mētāties rokām. Četri zēni atkal saskatījās, viens pateica: Pie velna, atvainojiet! — un visi kopā atkal strauji aizskrēja pie saviem krāsainajiem ratiem un, motoram skaļi nobubinot, pazuda aiz stūŗa. Vecītis palika viens ar ratu pakaļu gaisā un diviem ratu riteņiem uz ielas bruģa. Viņš pacēla dūri pazudušo zēnu virzienā un ilgi pukojās par šīsdienas jaunatnes nepieklājību, izlaistību un audzināšanas trūkumu. Pukojās, līdz garām drāzās citi rati, un viņam radās citi palīgi no jauniešu sugas. Man par viņu jādomā vēl tagad. Puikas savu darbu pie ratiem prata daudz labāk par viņu, bet — diemžēl — neprasīja atļauju ar savu māku vecītim palīdzēt.

Par tukšo ratu riepu man jādomā arī tad, kad lasu ALA's uztraukumu par ALJA's izdevniecību un rakstiem. Jaunatne, redzams, nav paprasījusi atļauju sen nokavētā „Mazputniņa" izveidošanai, tādēļ tā sen nedrīkst un nedrīkst iespiest „Jaunā Gaitā." Par Ulisu jau neko nevar teikt. Tā autors Džeims Džoiss ir pārāk pazīstams, kaut kontroversālāks par Turbadu. Ar rokām mētāties (lai atrautu līdzekļus) un kliegt var vienīgi par Ķēves dēlu. Ķēves dēls rīkojas par strauju, kaut arī pēc divi turpinājumiem nav zināms, kas viņam īstā ādas, ko viņš izdomājis, ko — ķēpē sarakstīts. Ķēves dēlam pagaidām tikai pakaļa ir uzskrūvēta gaisā un jānogaida, kā tas ripos, kad nostāsies uz zemes ar visiem riteņiem. Man liekas, ka uztraukties par agru. Vērā liekama morāle tomēr arī jau tagad dveš no Ķēves dēla, jo — Laimdota atsakās milnāties ar Kurbadu Burtnieka pili tikai tāpēc, ka Kurbads pieder citai teikai un nāk no citas pasaku nodaļas.

Arī mūsu jaunatne pieder citai teikai nekā mēs — ar tagām uz Ķēves dēlu, jo mūsu Burtnieku pili. Ja kāds no viņiem ir dzirdējis dzeguzi vai lakstīgalu, tad — Nekaras vai Reinas krastos pēc kaŗa, Ķēves dēls nevar, kā mēs — vecie, aizsapņoties uz Rīgas Jūrmalu vai Meža parku vai bērzu birztalām, jo tik ātri tika atrauts no tā visa, ka — nepazīst. Ķēves dēls patiesi nāk no citas pasaku nodaļas un pieder pilnīgi citai teikai. Un tāpēc nav jābrīnās, ka viņš tomēr Laimdotu mīl un viņas dēļ nes dažu upuri? Ir jābrīnās arī, ka mūsu jaunatne tik cieši turas pie mūsu asinīm un tēvutēvu izcelsmes. Ja negribam novecot un pazust, mums jāaug viņiem līdzi. Jaunās teikas viņi jāma labi par vecajiem. Jā sākam par to kliegt, mēs paliekam ar tukšu riteni uz ielas.

Ir tiesa, vecīti var uztraukt jauniešu straujums, un, tiesa, jaunajiem ir gadījies un gadīsies vēl dažreiz pārsaut pār svītru, bet — vai mēs bijām labāki? No kļūdām cilvēks daudz mācās. Nekļūdās tikai tas, kas neko nedara. Un jaunībā daudz kļūdu ir daudz mazāks grēks, nekā viens mieslis vecumā. Kad gan ir trakojām, ja nepatrakojām, kad bijām jauni?

Pēc trakuma var dažai pagurušai galvai likties ne vien Ķēves dēls un Uliss, bet arī plaši plānotie Jaunatnes svētki šajā mēnesī Toronto. Tik daudz par tiem dzirdēts, ka tiešām jābrīnās — kas to visu veiks? Programma tik gaŗa, kā nevienos Dziesmu svētkos un stiepjas visai nedēļai cauri dienām un naktīm. Laimdotai tas nebūtu pa spēkam, Kurbads — Ķēves dēls varbūt izturēs. Lielie Dziesmu svētki Toronto izbēga no kanadiešu acīm un preses, Ņujorkā tie kautri paslēpās melnajā Harlemā, lai iedzimtie tos nepamana. Jaunatnes svētki Toronto solās iziet pat uz ielas un atklāti parādīt visai Kanadai un ASV — te esam mēs, un tādi gribam būt! Es ticu, viņi to patiesi veiks, un kā Tetona zālē, tā Varsity arēnā un visās citās telpās ar saviem sarīkojumiem un pausmēm pierādīs arī vecišiem, ka jaunās teikās ir jauns, varbūt vēl dižāks saturs nekā vecajās. Mums atliek tikai pateikties jaunajām asinīm, ka netiekam pamesti ceļmalā vieni bez gaisa riteņi. Nav šaubu, Jaunatnes svētki Toronto ir tik nozīmīgs moments trimdas turpmākā gaitā, ka tie katram jāatbalsta visiem spēkiem, un arī katram vecītim ir jābūt klāt un jāvēro, ko nepalikt pašam aiz savas ēnas.

Uz veciem riteņiem tālu neaizbraukt. Lielie Jaunatnes svētki rādīs, kā ripo jauni riteņi jaunās teikās ar tēvtēvu asinīm.

TELŠU NOMETNE JAUNATNES SVĒTKOS

Toronto (H. A.) — Jaunatnes svētki tepat aiz durvīm, palicis vairs tikai nepilns mēnesis, kad tūkstošiem latviešu sāks plūst uz latviešu „Meku" — Toronto. Bez šaubām, ir daudzi tautieši, kas norūpējušies par apmešanās iespējām, jo parastos apstākļos, apmetoties viesnīcās, viss varētu izmaksāt diezgan „sālīti". Lai noskaidotu daudzo latviešu jautājumus (kā, piem., čikāgiešu), šo rindu rakstītājs griezās pie Jaunatnes svētku novietojumu daļas vadītāja P. Plauža (267 Withrow Ave., Toronto, Ont., Canada), lai viņš mazliet paskaidro par plašo telšu nometni romantiskajā latviešu īpašumā Sidrabenē, kas ir tikai 35 jūdzes no Toronto centra.

Tiem, kas apmetīsies Sidrabenē, manuprāt, būs vislatviskākā apmešanās vieta un izsauks atmiņā bijušos laikus dzimtenē. Starpība ir tikai tā, ka kūtsaugšas vai šķūņa un siena vietā, Jaunatnes svētku dalībnieki varēs miesas atpūtināt uz izkaisītiem salmiem teltīs. Būtu ieteicams katram līdzi ņemt pa segai, bet ja kāds ir aizmirsis „šķūņaugšas gulēšanas metodes, lai ņem līdzi arī palagus. Telšu nometnē būšot arī dejas grīda un peldvieta. Bez tam rīkotāji garantē vietu automašīnas novietošanai (par ko jāmaksā tikai 50¢ nedēļā; par guļas vietu teltī 50¢ no personas dienā). Tiks arī noorganizēta telšu uzraudzība, ēšana, nodarbības, Toronto apskate, transports un, protams, ieturēta arī kārtība.

Šo Sidrabenes nometni atklās sestdien, 27. jūnijā, plkst. 9 no rīta, slēgs pirmdien, 6. jūlijā, plkst. 12 dienā. Par kārtību nometnē atbildēs tās komandants ar saviem palīgiem. Telšu nometne būs sadalīta trijās apakšnometnēs: 1) zēniem, 2) meitenēm un 3) ģimenēm. Nakts miers jāievēro no plkst. 11 vakarā līdz 7 no rīta. Pēc Ontario provinces likumiem visiem aizliegts lietot alkoholiskos dzērienus ārpus mājām, tātad arī Sidrabenē. Tāpat teltīs būs liegta smēķēšana, to varēs darīt pie ugunskura. Tiks iekārtoti mazgāšanās laukumi. Tātad, nevienam nebūs jāizdod lielas summas, lai varētu braukt uz Toronto latviešu Jaunatnes svētkiem, satikties, skatīties, priecāties, atpūsties, izrunāties un izbaudīt skaisto Kanadas dabu.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

Veltījums neatkarīgai Latvijai
Prof. EDGARA ANDERSONA
CROSS ROAD COUNTRY - LATVIA
Lielākais zinātniskais darbs par Latviju angļu valodā, kāds jebkad iznācis Bagātīgi illustrēts, lielā formātā.
Cena: $12.50, greznā sējumā
Kā autori piedalās: PROF. E. ANDERSONS, K. KALNIŅŠ, PROF. J. SILIŅŠ, PROF. BR. JIRGENSONS, VAL. BĒRZKALNS, J. RUDZĪTIS, PROF. A. ŠVĀBE, A. AUZA (pseud.) un R. G. SHILLERS. Ḩ. GRICĒVIČA zīmējumi.
Grāmata aptveŗ 3 daļas: COUNTRY - PEOPLE - HISTORY, un kā atsevišķa daļa — salīdzinoša statistika.
Latviešu literātūras pamats un augstākais sasniegums ir
RŪDOLFA BLAUMAŅA - KOPOTI RAKSTI
Izlases komplekts, 5 sējumi, 1520 lapp., cena $18.00
Pilns komplekts, 12 sējumi, 3880 lapp., cena $45.00
Latviešu literātūra nav iedomājama arī bez
JĀŅA PORUKA - KOPOTIEM RAKSTIEM
5 lieli un skaisti sējumi, à $4.75, kopā $23.75
(ģenerālkomisijā ASV un Kanadā)
LATVJU GRĀMATA,
P O.Box 332, Waverly, Iowa, U. S. A.

Zelma Berķe Latvijā
lūdz atsaukties
ZOLI TEODORU,
sievu ALMU un māti
LIENI no Mētrienes pag.
Gailīšiem.
Lūdz rakstīt —
EVALDAM BERĶIM,
438 ALICE AVE.,
KITCHENER, ONT., CANADA.

Meklē
ADOLFU GOLDMANI,
dz. 1909. g. 14. maijā,
Liepājas apr. Dundalkas pag.
Liepu mājās.
Ja kāds ko par viņu zinātu, lūdz rakstīt LA ar Nr. 460.

Vecmāte
VERA ERNSTSONS
meklē savas bijušās darba kollēgas — vecmātes no Latvijas.
Lūdz zvanīt vakaros RU 1-7642, vai rakstīt:
1996 BATHURST ST., APT. 113, TORONTO, ONT., CANADA.

VĪRIETIS, 51 g. v., slaida auguma, pastāvīgu nodarbošanos, meklē sev atlikušā mūža biedreni, īsti sirsnīgu latvieti, labdabīgu un kā sievieti citādi pievilcīgu rakstūrā vai izskatā, ne vecāku par 46 g., kuŗa nemētājas apkārt, meklēdama apprecēt pēdējā modeļa automašīnu vai citu materiālu objektu.
Ofertes, ja tādas vispār būs, adresēt šī laikraksta kantorim ar „Concordia res parvae crescunt".

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

Tālivaldis Dangavs

DIMANTI

(6. turpinājums)

Viņš turpināja smelt un domāt, līdz apnika viens un otrs. Atliecis muguru taisni, viņš paskatījās, ko dara biedrs. Tas gulēja kā bija nolicies.

„Sociālās netaisnības upuris," Rolfs pasmīnēja. „Bet kāpēc?" un devās pie gulētāja pajautāt.

„Tu domā, ka es guļu?" Martins sacīja, kad Rolfs bija pienācis klāt. „Es klausos lopiņu dipā, ek še, striķis pie rokas, ja padzirdēšu, laso jau būs kukainim ap kaklu. Esmu dzīvas lamatas. Man tā dimantu meklēšana tik tā. Esmu te, kas sameklē gaļas ēdamo. Bez manis te sen jau būtu apsprāguši badā. Pagaidām nedzird neko," viņš piebilda un cēlās sēdus.

„Sāp mugura," Rolfs nosūkstījās, blakām nomezdamies. „Neesmu paradis tā locīties vienā laidā."

„Atpūties."

„Tā jādara. Un šis brīdis jāizmanto, lai ar tevi parunātos. Kad būsi kardināls, tad klāt netikšu."

Žebiekste nošmiukstināja:

„Hia-hia, vai tu domā, ka es tam ticu? Un tas, ka komūnistu valstī visi būšot vienādi, kā Basilio sludina, mani nemaz neinteresē. Tāpat tur vairs nebūšot ne bijušo policistu, ne cietuma priekšnieku, nekā. Saki, kas tad tā būtu par dzīvi?"

Martins nospļāvās.

„Bet ja tu esi kardināls un pie tevis nāk muguras nolocījuši policisti un cietuma priekšnieki un tev ir vara tos bāzt cietumā, apžēlot vai apņemt kādu no viņu meitām, — lūk, tāda dzīve ir ko vērts."

„Jā tāda dzīve ir interesanta," arī Rolfs piekrita. „Nudien, Martin, tu esi brīnišķīgs zēns!"

Negaidītā uzslava Martinam pat valgumu sadzina acīs, bija arī jākrekšķinājas.

Nu Rolfs jautāja:

„Teici, ka esi sociālās netaisnības upuris. Ko tas nozīmē?"

„Tā jau Basilio stāsta, ka mēs tādi esot. Sociālā taisnībā mēs neviens nebūtu nogrēkojušies pret likumiem. Sociālās netaisnības valstis, kādas esot it visas, izņemot Krieviju, brīvību baudot tikai bagātie un tie, kam vara. Un tur nu Basilio ir taisnība. Tāpēc tādas valstis jānojauc un jāceļ sociālās taisnības pasaule ar mums priekšgalā."

Rolfs noskaitās par otra aplamajām domām.

„Saki, Martin", viņš teica, „kāda sociālā taisnība var pastāvēt, ja visi neesam vienādi. Viens gudrs, otrs dumjš, dažs izveicīgs, cits slinks. Tu esi izveicīgs. Ar laso noķer dzīvniekus. Visiem ir ko ēst. Karaliski kā vakar. Vai tādā kārtā tu neesi vērtīgāks par tādiem, kas to nespēj? Un tāpēc tev pienāktos goda vieta kā tēvam, kas ģimeni apgādā."

„Man goda vieta? . . . Martins ieņurdējās kā dusmīgs sums. „Skaidrs, ka tāda pienāktos! Bet urugvajietis ar mēlīti ielaizījies blakām Basilio. Viens valda, otrs spiego. Abiem arī kopīgi noslēpumi. Šad tad urugvajietis pazūd mēnešiem ilgi. Aizved dimantus pārdot, bet nevienam nesaka, cik saņemts. Kad atgriežas, atved sērkociņus, it kā mēs te taisītos mežus svilināt. Katram arī paciņu cigāru. Viens pa mēnesi iznāk. Bet pašam — simtiem! Smēķē katru dienu. Esot pircis par savu naudu — melis tāds! Pats slepus viņam maksāju dimanta graudiņu par viennu cigāru. Velna spekulants! Es šo tēviņu viendien nolaidīšu no kājas, tik tiešām kā es te sēdu!"

Rolfs piecēlās, gāja pie sava maisa un parakņājās tanī.

„Še, uzsmēķēsim!" Rolfs pasniedza Martinam cigāru.

Tas grozīja smēķi, kā neticēdams, ka patiesi tāds ir, tad vilka sērkociņu un sāka smēķēt, gaŗi, jo gaŗi vilkdams dūmus krūtīs. Kā apreibis Martins uzmeimuroja kājās, ķēra laso, teica:

„Lai kas ēdīs pusdienas, bet mēs gan," un pazuda krūmos.

Rolfs atgriezās upē.

Strādādams viņš pārdomāja dzirdēto, no kā viņam jau bija zināms ieskats sarkano garimpeiru dzīvē. Un tā kā šī dzīve neritēja vis tik gludi, kā likās, tad cerība atkal iešķīla Rolfā dzīves prieka dzirksteli.

Rolfs pārtrauca bezpanākumu locīšanos, kad biedrs varenā balsī sauca viņu krastā.

„Tā izklausās, ka būtu ko nomedījis," viņam iešāvās prātā.

Martins bija ne vien noķēris, bet arī jau izcepis tapīra sivēnu, no kuŗa pietiktu vismaz trijiem dūšīgiem ēdējiem. Tāpēc abi varēja atļauties tādu pieklājību, kā otram piedāvāt vislabākos kumosus.

Uzradās arī trešais ēdējs — nometnes suns.

„Mūs kāds izspiego," Martins metās kājās, ķēra sietu un spērās upē. To pašu darīja Rolfs.

Viņi rāvās cītīgi labu brīdi.

„Suns pats būs atradis mūs," pusbalsī ierunājās Rolfs. „Abi esam pa draugam."

„Varbūt gan," otrs piekrita, jau kļūdams gausāks, tad apstājās pavisam un sāka mācīt Rolfu, kā vislabāk rīkoties ar meklēšanu.

Rolfs turpināja. Martins devās krastā un likās uz sāniem, klausīties lopiņu dipu. Suns grauza tapīrēna kauliņus. Uu pāri upei, kaktusiem, krūmiem un pakalniem virs kuŗiem izslējās palmas kā putnu spalvas pie indāņu pierēm, gulēja medains siestas miers.

Rolfs to neizturēja, devās malā un atlaidās krasta ēnā, palaizīties miega saldumu. Uzmodās izgulējies, žigli upē iekšā un smelt kā jau smēlis.

Ap launaglaiku Rolfam laimējās: sietā starp oļiem iemirdzējās dimantiņš. Viņa rokas sāka trīcēt un pats bija tā uztraucies, ka tikko varēja pakliegt:

„Martin! Martin!"

Bet dzīvās lamatas pašas bija iekritušas miega dzelžos tā, ka krākšana gāja vaļā kā zāģējot.

Rolfs devās turpu un nolika sietu pie gulētāja galvas.

„Skaties!"

„Kas ir? Kas ir?" otrs pamodās.

„Skaties!"

Martins izcēla dimantu.

„Tādus katru dienu neatrod," tas buldurēja samiegojies.

„Tad nu Basilio priecāsies."

„Kuš, kuš!" Martins lika pirkstu pie lūpām, tad stūma ausi pie zemes, pēc tam cēlās kājās un grozīja galvu visapkārt.

Notupdamies viņš sacīja:

„Un ja Basilio ir blēdis un aizlaižas ar visiem dimantiem? Ojo! (oho) — Uzmanību! (spāņu vulgārisms).Mums jāturas kopā, lai viendien varam pazust. Gan atradīsim kādus, kas strādās mums, kaut tādus lempaušus kā bolivieši. Matogroso mēs neesam vienīgie ar vilka pasi. Es mācīšu stulbos par komūnistiem, tu mūs apsargāsi, un 'šepte' ies gludi."

To teicis, Martins atraisīja no viduča austu jostu, pasviedās sānis, un, kad atgriezās pret Rolfu, viņa rokās bija divi sīki dimantiņi.

„Lūk, šitos mēs atradām, saprati?" blēdis mirkšķināja ar aci Rolfs paskatījās sietā: tur vairs nebija viņa atradums.

Martins brīdināja:

„Mutīti, Federiko, mutīti! . . . Par šādu lietu var piespriest pat nāves sodu. Muti, dēls!"

Nostrostētam Rolfam bija jāsamierinās ar notikušo. „Tu jau zini labāk," no Rolfa izskanēja rezignēti.

Izbēris sieta saturu zemē, apstrādātais atgriezās upē, domās spļaudīdamies par notikušo.

Turpmākam darbam nebija panākumu un tāpēc jau laikus Martins devās atceļā. Rolfs ar suni tam sekoja.

Nometnē viņi varēja paziņot bēdu vēsti, ka mēdijumu nav, un priecīgo ziņu par divu dimanta graudiņu atrašanu, kas tomēr bija līdzvērtīga pirmajai vēstij.

Tikai tad, kad šiem graudiņiem neviens cits nepievienojās, tie ieguva zināmu lielumu — četrpadsmit vīru ieguvums vienā dienā.

Basilio bija gluži nelāgā omā, un ar to aplipa arī pārējie, izņemot Martinu, Rolfu un suni. Lai ļaudis būtu paēduši un mierīgi naktī, Basilio lika visiem iet makšķerēt. Un to darīja arī pats.

Biedri atsēdās patuvu viens otram un sāka zvejot: dažs ar šķeistu pēc makšķerēšanas klasiskā reglamenta, cits tikai ar auklu un āķi pēc akmens laikmeta metodēm. Visi drūmi klusēja, vairīdamies uzlūkot otru it kā tas būtu spogulis, kuŗā varētu redzēt savu ļauno sirdi. Bez tam uzlūkotais arī varētu protestēt aizdomās, ka citi šo tīko izsalkuma apmierināšanai.

Kā miesnieka cirvis gaļā šai klusumā iecirtās dona Basilio balss:

„Ar katru dienu vairāk mēs attālināmies no mūsu lielā mērķa. Dimanti neienāk. Ne mēs varam dot savu kontribūciju Sarkanai palīdzībai, ne arī papildināt mūsu fondu. Tā turpinoties, mēs nonāksim bada stāvoklī. Tagad pat Ektoram būtu jādodas ceļā, lai viņš mums atgādātu kreklus un bikses, tabaku, sāli, rīsus galetes, sērkociņus . . . Bet mūsu ieguvums pusgada laikā tik niecīgs, ka par to iznāk krava tikai pāris mūļiem. Mēs tikai veģetējam, un šāda pasivitāte nav piedodama nākošajiem komūnisma kustības vadītājiem Amerikā. Kad pienāks mūsu brīdis, jūs gan būsit sagatavoti saviem uzdevumiem, bet financiālā ziņā vāji. Starptautisko attieksmju dēļ arī mūsu Lielā aizstāve jums nevārēs palīdzēt, iekām nav iegūta zināma territorija, kur apmesties krievu sūtnim, lai tas ar jums noligtu draudzības un savstarpējās aizstāvēšanās līgumus."

Sabiedrību mazliet atdzīvināja šie vārdi, un arī tas, ka dažiem bija palaimējies izvilkt piraņas, šīs saldūdens haizivis, kuŗas tad nu sagrieza gabaliņos citu zivju ēsmai.

Basilio jautāja:

„Sakiet, kā šo stāvokli likvidēt?"

(Turpinājums sekos).

HARMACY
TORONTO, WA 1-0432
iešu klienti mums ir
reklāma.
N ĀTRĀKO APKALPOŠANU
LATVIJU no MŪSU
A PIEGĀDE
n Eiropā un zemēs aiz dzelzs
SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
VA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

karīgai Latvijai
ANDERSONA
D COUNTRY
TVIA
par Latviju angļu valodā,
igi illustrēts, lielā formātā.
greznā sējumā
ANDERSONS, K. KALNIŅŠ,
JIRGENSONS, VAL. BĒRZ-
A ŠVĀBE, A. AUZA (pseud.)
H. GRICĒVIČA zīmējumi.
NTRY - PEOPLE - HISTORY,
— salīdzinoša statistika.
un augstākais sasniegums ir
LAUMAŅA –
RAKSTI
1520 lapp., cena $18.00
3880 lapp., cena $45.00
v iedomājama arī bez
RUKA –
RAKSTIEM
mi, à $4.75, kopā $23.75
ASV un Kanadā)
GRĀMATA,
erly, Iowa, U. S. A.

VĪRIETIS, 51 g. v., slaida auguma, pastāvīgu nodarbošanos, meklē sev atlikušā mūža biedreni, īsti sirsnīgu latvieti, labdabīgu un kā sievieti citādi pievilcīgu rakstura vai izskatā, ne vecāku par 46 g., kuŗa nemētājas apkārt, meklēdama apprecēt pēdējā modeļa automašīnu vai citu materiālu objektu.
Ofertes, ja tādas vispār būs, adresēt šī laikraksta kantorim ar „Concordia res parvae crescunt".

am bija jāsamierinās ar notikušo.
," no Rolfa izskanēja rezignēti.
u zemē, apstrādātais atgriezās upē,
par notikušo.
m nebija panākumu un tāpēc jau
atceļā. Rolfs ar suni tam sekoja.
ēja paziņot bēdu vēsti, ka mediju-
ziņu par divu dimanta graudiņu
bija līdzvērtīga pirmajai vēstij.
m graudiņiem neviens cits nepie-
nāmu lielumu — četrpadsmit vīru
nelāgā omā, un ar to aplipa arī
nu, Rolfu un suni. Lai ļaudis būtu
kti, Basilio lika visiem iet makšķe-
i pats.
tuvu viens otram un sāka zvejot:
makšķerēšanas klasiskā reglamenta,
n āķi pēc akmens laikmeta meto-
eja, vairīdamies uzlūkot otru it kā
rā varētu redzēt savu ļauno sirdi.
arī varētu protestēt aizdomās, ka
apmierināšanai.
is galā šai klusumā iecirtās dona
vairāk mēs attālināmies no mūsu
neienāk. Ne mēs varam dot savu
palīdzībai, ne arī papildināt mūsu
mēs nonāksim bada stāvoklī. Ta-
u jādodas ceļā, lai viņš mums at-
bikses, tabaku, sāli, rīsus galetes,
mūsu ieguvums pusgada laikā tik
nāk krava tikai pāris mūļiem. Mēs
šāda pasivitāte nav piedodama
ma kustības vadītājiem Amerikā.
idis, jūs gan būsit sagatavoti saviem
nanciālā ziņā vāji. Starptautisko
mūsu Lielā aizstāve jums nevarēs
iegūta zināma territorija, kur ap-
, lai tas ar jums noligtu draudzī-
aizstāvēšanās līgumus."
t atdzīvināja šie vārdi, un arī tas,
ģjies sagrieza gabaliņus citu zivju ēsmai.
āvokli likvidēt?"
rpinājums sekos).

LĪGO SVĒTKI SENATNĒ UN MŪSDIENĀS

Atjāj Jānis Jāņu nakti
Appuškotu kumeliņu;
Tec, māsiņa, atcel vārtus,
Lai jāj Jānis sētiņā

Jāņi tepat pievārtē. Laiks, kad gani uz lauka, sadraudzībā ar bagātīgo plaukumu dabā un savu ganāmpulku, vingrina balsis Jāņu dziesmās, lai Līgo naktī tās skanētu pāri kalniem un lejām. Jāņi, līdzīgi Ziemassvētkiem, bijuši viskrāšņākie latviešu svētki ar ļoti plašu rituālu. Mūsu mitoloģijas pētnieku starpā nav vienprātības par to, ko īsti pieminam Jāņu dienā. Pēc prof. P. Šmita domām Jāņi gan pēc nosaukuma laikam būšot kristīgo svētku diena, kas nākuši līdz ar kristīgo ticību.

Turpretī prof. K. Straubergs ir pretējos uzskatos — Jāņu kults nav izskaidrojams ar kristīgās baznīcas ietekmi, tas pastāvējis jau pirms vācu ienākšanas Latvijā, un šai kultā minēto Jāni var saistīt vai nu ar romiešu Janus vai citas kādas dievības nosaukumu. — Janus ir saulgriežu veidols; arī latviešu tautas dziesmās vērojam, ka Dieva dēls Jānis kā saulgriežu simbols nāk par gadskārtu. Ar Jāņu kultu saistās ražības veicināšana un katra ļaunuma novēršana laukiem, lopiem un cilvēkiem. Nav latviešiem citu svētku, ar kuŗiem saistītos tik daudz ticējumu.

Jāņu vakarā darbi izbeidzami jau agri ap launaga laiku. Visur jābūt tīrībai un kārtībai: — pagalmiem un taciņiem noslaucītiem, dārziem izravētiem. Jāņu tēvs rūpējas par alus darīšanu, Jāņu māte sien sieru. Kad visa māja uzposta, saime sēžas pie kopēja galda, kur saimnieks cienā ar alu, saimniece ar sieru. Mājas saimnieku, lai arī tam būtu cits vārds, Jāņu vakarā sauc par Jāņu tēvu, saimnieci par Jāņu māti. Saimes ļaudis nopinuši ozola vainagus, ko dāvā saimniecei un saimniekam. Jāņos raksturīga apaļā forma — apaļš ir Jāņu vainags, apaļa saimnieces sietā siera ripa, deviņiem stūrīšiem, kā tautas dziesma saka, un, ļauno garu atbaidīšanai, sprauž zemē dažādus koku zarus tā, lai galotnes saietu kopā, veidojot apaļu formu.

Jāņu nakts nav miegam, bet priekam un liksmībai, gulam paliek tikai veci un slimie, citi dodas līgot un dedzināt Jāņu lampu vai pūdeli. Jāņu naktī visām sievietēm vainagi galvās, tā kā nezin', kuŗa sieva, kuŗa meita. Apdziedāšanās dziesmās daudz asprātības, bet arī daudz dzēlīguma, sevišķi ja Jāņu bērni nav godam saņemti. — Jauni ļaudis tic, ka Jānītis tiem atnesīs līgaviņu vai līgavaini, tāpēc notiek dažādas burvības, lai iecerēto sev piesaistītu. Šai naktī jauni ļaudis lec cauri uguni, iet lūkoties papardes ziedu ,kas tikai Jāņu naktī zied īsu brīdi zeltītiem vai sidrabotiem ziediem.

Mūsu vecākā un vidējā paaudze vēl glabā atmiņas par šiem krāšņajiem svētkiem Latvijā. Bet jaunie, kas dzimuši un auguši trimdā, zina tikai Jāņus pēc vecāku un skolotāju stāstiem. Tie nepazīst Jāņu nakts burvības, līgo dziesmas, kas atskan no kalna uz kalnu.

Lai celtu gaismā šo nogrimušo pagātnes skaistumu. 1. ev.-lut. draudze rīko Sidrabenē 20. jūnijā grandiozu Līgo svētku uzvedumu — Birutas Senkēvičas drāmatizējumu Jāņu svētki senlatviešu sētā.

Tur redzēsim, kā Jāņus svin latviešu bajāru sētā, kā notiek gatavošanās, apdziedāšanās — dziesmu kaŗš. Drāmatizējumam vijas cauri arī mīlestības intriga — bajāra dēls nolūko nabaga bārenīti un Jāņu naktī dabū par savu līgaviņu.

Uzvedums notiek M. Bērziņas režijā. Pati režisore tēlos arī Jāņu māti. Mākslinieks Grebže gatavo tik labas dekorācijas, ka naivākam skatītājam šķiet — patiešām vienā naktī Sidrabenē izaugušas jaunas ēkas — tik īstenas šīs dekorācijas liekas.

Jau pāris mēnešus ļoti daudz pūļu un nopietna darba ielikusi kā pati režisore, tā apm. 16 dažādu drāmatisko kopu aktieŗi. Kā jau Jāņu vakarā piederas, Jāņu bērni tērpjas savos krāšņākajos tērpos un savu prieku izsaka ne tikai dziesmās, bet arī dejā. Skaistās latviešu tautas dejas mums rādīs LB deju kopa Diždancis, bet apligošanos, dziesmu kaŗu starp kaimiņiem, tēlos draudzes koris.

Autore mūs izvadā ne tikai pa tālās pagātnes tekām, bet ceļ tiltu no pagātnes uz tagadni — cauri gadu simteņu tumsai un nebrīvībai no Aizsaules ceļiem nāk latviešu kaŗavīrs, kas savu dzīvību atdevis par tautas brīvību. To pašu aizsaules ceļu nāk Sibīrijas tundrās nomocītā latviešu māte un leģionārs, kas sevi upurējis uz tēvzemes altāra. Viņi mudina salauzt sarkano varu, lai celtos atkal augšā gaismas pils.

Nevērojot atsevišķos prozas iespraudumus, visā darbā bagātīgs tautas dziesmu skandējums.

Savam darbam par pamatu rakstniece B. Senkēviča ņēmusi savu 1940. g. Rīgā iznākušo grāmatu Senie Jāņi Zemgalē, kur notēlotas Jāņu tradicijas un mītiem.

Liels daudzums skatītāju noraudzījās Jāņu sarīkojumā Sidrabenē jau pag. gadu. Jāpiezīmē, ka šī gada izrāde paplašināta ar pievienoto varoņu vēstījumu. Nobeigumā redzēsim no tumsas iznirstam gaismas pili, apmirdzētu brīnumainā gaismā.

Lai atsvaidzinātu atmiņas par mūsu krāšņajiem tautas svētkiem un paši sevi uzburtu Jāņu noskaņu, posīsimies noskatīties šo lielisko uzvedumu Sidrabenē.

E. E.

LATVIJĀ MĀCĀS ESPERANTO

No padomju laikrakstiem redzams, ka esperanto kursi darbojas vairākās Latvijas pilsētās — Rīgā, Liepājā, Daugavpilī, Ventspilī. Kopskaitā ap 1.000 cilvēku Latvijā mācoties esperanto. Latviešu esperantistiem esot dzīva korespondence ar esperantistiem Ķīnā, Japānā, Čechoslovakijā, Austrālijā un citās zemēs.

Elza Ķezbere

ĒRKŠĶU VAINAGS

14. jūnijā aizvestos atceroties

Nakts izmisumu cilpo baigu.
Sirds mokās sažņaudzas un lūst.
„Dievs, kam no mums Tu novērs vaigu?"
Pār lūpām bēdās vārdi plūst.

Es dzirdu nopūtas un raudas.
Es jūtu: katra sirds kā vāts.
Ne zust, ne palikt nav vairs jaudas,
Ar asins rūsu viss ir klāts.

„Dievs, kādēļ liec mums nest šo krustu,
Kam ļauj šai zemei postā grimt?"
Skan atbilde: „Lai nepazustu,
Caur sāpēm jums no jauna dzimt!"

Tad redzu es: caur tumsu smagu
Spožs ērkšķu vainags uzzied balts.
No tā ik sētā, pār ik vagu
Ik dvēselē līst gaismas šalts.

Pār Latviju tur Dieva rokas
Šo vainagu. „Kas izredzēts
Nest ciešanas un sūras mokas,
Tas nezudīs, tas kļuvis svēts!"

Es dzirdu Viņa balsi skanam
Un noliecos kā aizlauzts zars,
Bet jūtu: pāri bēdu zvanam
Reiz nāks jauns saules pavasars.

Kultūras apskats

Nesen jaunā versijā uzvests Šekspīra „Sapnis vasaras naktī" Anglijas Stratfordā Londonas mākslas kritiķi, bargi kritizēja jauno uzvedumu, atskaitot Čarles Lautonu, kas tēloja Bottomu.

Latviešiem pazīstamā dziedātāja Tereza Stratas nule kā saņēmusi T. Itona stipendiju $1.000,- apmērā. Stipendija piešķirta par izciliem panākumiem Kanadas mūzikas laukā.

Kanadas Nacionālais balets nākošā sezonā uzvedīs 3 jaunus baletus: „Death and the Maiden, „The Mermaid" un „Pineapple Poll". -š.

Prof. E. Blese

PAR NACIONĀLĀS GARA KULTŪRAS SAGLABĀŠANU

Ar kādas tautas nacionālu garu mēs saprotam vispirms tās ģenuīni intellektuālās parādības, kas pašas dabas iedēstītas attiecīgas tautas psichē, kas ir neatņemama šīs psīches sastāvdaļa, ir šai tautai īpatnējas un ar savu dažādību atšķir dažādas tautas citu no citas. Ar tām cieši saistītās citas ikvienai tautai tāpat kopš ļoti senas pagātnes piemitīgās psīchiskas parādības, kas savā pārsvarā jau vairāk emocionālas, ētiskas un intellektuāli ne pilnīgi apzinātas: tās to kopumā varam saukt par **tautas raksturu**, un abas šo parādību kopas savā saistījumā veido vispārējo zināmas tautas **dvēseli jeb psichi.**

Saprotams, tautas gara vispārējais dziļākais raksturs visos tā sīkumos nav tik noteikti un precīzi definējams; nav novelkama arī stingra robeža starp jēdzieniem tautas gars, tautas raksturs un tautas dvēsele.

Nav noliedzama arī zināma vienādība divu dažādu tautu garu starpā, it īpaši, ja šīs tautas dzīvo viena otrai kaimiņos vai vispārīgi ir tā novietotas, ka viena no tām var otru vai kādreiz pat arī abas savstarpēji viena otru ietekmēt Tāpat nav katrreiz dziļākos sīkumos precīzi izskaidrojams arī sakars starp tautas konkrētajiem dzīves apstākļiem, kas nenoliedzami veidojuši tās garu un raksturu, kā tas arī noteiki konstatējams, un un tām parādībām tautas garā, kas uzskatāmas par šīs iedarbības rezultātiem: pēdējās ne katrreiz mūsu kritiski objektīvajam novērotāja skatam liekas tādas, kādas mēs tās būtu cerējuši sagaidīt ,izejot tīri teorētiski no mūsu novērojumiem pieejamo tautas dzīves apstākļu ierosas un iedarbības.

Tāpat ne katrreiz ir izskaidrojams nacionālā gara atsevišķu komponentu sīkākais raksturs, to izcelšanās un izveidošanās, proti, kas tajos mantots no vispirmākajiem, visattālākajiem zināmas tautas, visbiežāk indoeiropiešu, senčiem; kas mantots no senčiem dažādu šaurāku nacionāli - lingvistisku attīstības posmu (mums, latviešiem, piem., kopējā pirmbaltu) laikmetā un kas galu galā izveidojies vēlāk — noteiktas tautas jau vairāk vai pat jau pilnīgi patstāvīgās dzīves lakmetā, piem., mums, latviešiem tai bez maz vai tūkstoš gadus ilgajā laika sprīdī (apm., no kāda 500. g. līdz XV gadu simtenim), kad, kā mēs zinām, jau pastāvējušas atsevišķas priekšlatviešu ciltis (kurši, zemgaļi, sēļi, letgaļi), no kuŗu konsolidēšanās vēsturiskās attīstības procesā un vēlākā galīgā sakusuma rezultātā ir izveidojusies tagadējā latviešu tauta. Tie ir jautājumi ,kas sīkāk jānoskaidro atsevišķu individuālu tautu gara un dziļākā rakstura pētniekiem.

Fakts tomēr paliek fakts, ka **katrai tautai tās kopumā nenoliedzami zināms īpatnējs nacionāls gars, nacionāls raksturs un līdz ar to arī nacionāla tautas dvēsele,** kaut arī ar visai spēcīgām variācijām atsevišķos indivīdos, ir. It īpaši šis tautas gars ir tautas vadītājs un uz priekšu virzītājs psīchisks spēks visā tautas dzīves apjomā — tiklab vairāk tīri materiālās, kā arī vairāk tīri garīgās kultūras jeb tīrās gara dzīves nozarēs. Šī vadītāja gara izpausme un tās sasniegumi it īpaši garīgās kultūras laukā ir tas, ko sauc par **tautas gara kultūru.**

Šīs gara kultūras veidojumi un sasniegumi ir ,konkrētāki ņemot, viss tas, ko jau pirmie mūsu tautas gara un šī gara sasniegumu pētnieki pavisam pareizi nosauca par mūsu tautas **gara mantām,** kaut arī tagad vairāk lieto citus nosaukumus un visbiežāk runā par mūsu folkloru. Bet tautas gara izpaudumi un sasniegumi neaprobežojas tikai ar folkloru šaurākā nozīmē vien, t. i., ar tautas dziesmām, tautas pasakām, teikām, parunām, sakāmiem vārdiem, buŗamiem un pūšamiem vārdiem, kā arī mīklām.

Tieši pati mūsu valoda, mūsu valodiskā domāšana, mūsu valodiskā pasaules uztvere ir mūsu tautas gara vissvarīgākais, visspilgtākais un visīpatnējākais izpaudums.

Turpinājumā: Mūsu tautas gara radītāja izpausme jāpētī.

Angelikas Gailītes nesen aizvadītajā dzimšanas dienā viņu apsveikt bija ieradies arī pulciņš bijušo audzēkņu no Franču liceja un Olava komercskolas Rīgā. Uzņēmumā jubilāre un apsveicēji: I. Valdmane - Irbe, E. Breikšs, T. Ķeniņš, Dr. P. Vasariņš, I. Andrejsons un M. Gruzīte.

J. Kreiļa uzņ.

Prof. Burkardam Dzenim tuvojas 80 g.

Liktenis lēmis, ka viens no mūsu tēlniecības pamatu licējiem prof. Burkards Dzenis tagad dzīvo mazā latviešu kolonijā ASV vidienē — Deitonā (Ohaijo), un viņa suminašanu, māksliniekam 80. gadu mūža slieksni pārkāpjot, organizē vietējā latviešu ev.-lut draudze, kaut neapšaubāmi citos apstākļos tas pienāktos plašai, jo plašai latviešu sabiedrībai. Taču ikviens deitonietis gatavs šajā darbā netaupīt pūļu, lai gaviļnieks 11. jūlijā patiesi sajustu, ka protam augsti vērtēt tos, kas mūsu tautas dzīvi darījuši daiļāku un garīgi saturīgāku.

Nodibinātā rīcības komiteja (Ģirts Salnais, Hugo Puriņš, Helēna Lapsiņa, Aleksandrs Dzirne un Pauls Lapsiņš) cer, ka latviešu sabiedrība, organizācijas, profesora draugi, audzēkņi un viņa talanta cienītāji šajā gadījumā nāks talkā, lai 11. jūlijs profesoram dotu jaunu sparu aizsākt un nobeigt jaunus darbus. Viņš arvien ir možs, stiprs, kā agrākās dienās — strādā gar jauniem tēliem.

Rīcības komitejas adrese: c/o Mr. Ģirts Salnais, 512 Daytona Parkway, Apt. 3, Dayton 6, Ohio, U.S.A.

A. Nulīša viņete

(48. turpinājums)

„Un te jūs satikāt Pūpola kungu?"

„Jā . . . bet vai —?"

„Tu viņu bieži apciemo?"

„Jā," Rūta paskatījās Pēterī. Šādu pratināšanu viņa piedzīvoja pirmoreiz, bet — galu galā — jautājumi nebija grūti.

„Un mammiņa arī?"

„Mammiņa? Jā — kādreiz. Bet parasti nāku viena."

„Ak mammiņa arī? Un Pūpola kungs, droši vien, kādreiz apciemo arī jūs? Vai ne? Ziemeles balss bija salda un mīlīga, un lielā šķietamā sirsnībā viņa glāstīja Rūtas matus.

„Kādreiz — jā! M-hm!" Rūta palocīja galvu; par Pēteri viņa runāja labprāt. Pēteris bija viņas draugs.

Ziemele ļāva rokai noslīdēt. Viņa pagriezās pret Pūpolu.

„Kāpēc tu man neko neteici, ka Kvinbejā bez mums dzīvo vēl kādi džeksontaunieši? Tam taču vajadzētu būt bezgala interesanti **tagad sastapt un parunāt ar Straumēna kundzi!** Ārkārtīgi interesanti!"

„Neienāca prātā, ka Ievai rūpētu sastapt Straumēna kundzi," Pēteris mēģināja atrunāties; ka viņš kaunējies Intai stāstīt par Ziemeles ierašanos, viņš, protams, nedrīkstēja teikt.

„O - nē! Protams! Ļoti rūpētu!" Ieva turpināja tikpat mierīgi kā sākusi. „Mēs taču bijām t-ā-d-a-s draudzenes! — Kur jūs, Rūtiņ, dzīvojat? Vai tu vari man pateikt savu adresi? Jā? Vai vislabāk — uzraksti uz kāda papīriša — lūk, šeit!"

Kaut arī Ziemele nebija izteikusi neko nepatīkama, un kaut arī viņas izturēšanās ,salīdzinot ar to, kādu Rūta atcerējās no Džeksontaunas laikiem ,bija daudz mierīgāka, Rūta viņas tuvumā jutās neomulīgi. Kaut kāds nepatīkams, tikai mākslīgi apslāpēts sasprindzinājums bija manāms katrā Ziemeles kustībā, un bērns to instinktīvi sajuta. Uzrakstījusi uz norādītā papīra gabaliņa savu adresi, viņa steigšus atvadījās.

Neviens viņu neaizturēja.

„Uz redzēšanos, Rūtiņ; pasveicini mammiņu," Ziemele smaidīdama viņu pavadīja acīm līdz durvīm, „es jūs kādreiz apciemošu."

Tai pašā brīdī, kad durvis aiz Rūtas aizvērās, smaids Ziemeles sejā nodzisa.

„Tu zini, par ko tu mani esi padarījis?" Ieva mazliet pieknieba acis. „Par apsmieklu! Par apsmieklu visas pasaules acīs!"

„Bet, Ieva!" Pēteris mēģināja pārtraukt, bet Ziemeles runas plūdums nebija apturams.

„Pasaules? Nē!! Tieši šīs Straumēna kundzes, šīs tīrās Intas acīs! Šīs pasaules staigules, šī riebīgā izdzimuma, šīs . . . šīs . . . iedomīgās čūskas acīs!! Vispirms viņa man atvīla vīru . . . Labi! Par to es neko nesaku! Kas ir Jānis? Nulle! Absolūta nulle! Bet ar to viņai nepietiek. Nē! Nekad! Viņa zina to, ka Jānis nav mana laime — un nāk tāpēc šurpu, lai ievainotu mani tur, kur man sāp visvairāk. Nāk šurp, lai sabristu šeit manu laimi . . . lai iznīcinātu mūsu mīlu . . . "

Piepeši viņa apklusa gandrīz pusvārdā.

„Vai viņa nekad nav tev mani pieminējusi?"

„Nē. Domāju — nekad," Pēteris par negaidīto jautājumu bija izbrīnējies: „Kāpēc Ieva tā jautā?"

Bet Ziemele tik vienkārši nepadevās.

„Zvēri man. Vai tu vari zvērēt, ka viņa manu vārdu nekad nav pieminējusi?"

„Zvērēt? Zvērēt es nevaru, bet man liekas, ka neesam nekad par tevi runājuši," Pēteris gāja drošo ceļu. Vēl vienmēr viņš nesaprata ,kāpēc Ievai šis apstāklis likās svarīgs.

„Tad tā! Lūk! Tā! Un ko tas pierāda? — Pierāda, ka mana teorija bijusi pareiza!"

„Kāda teorija?"

„Ka Ziemelis tīko pēc manas dzīvības!"

Viņa triumfējot paskatījās Pēterī, bet tas bija pavisam apmulsis — šim domu gājienam viņš nespēja izsekot.

„Kā tā?" '

„Kā tā? — Viņš atsūtījis šo sievieti mani izspiegot. Un kas viņu zina? Varbūt pat viņas uzdevums ir izdarīt visu līdz galam. Varbūt viņa ir tā, kam jānogādā mani pie malas."

„Bet Ieva!" Pēteris mēģināja satraukto sievieti nomierināt. „Straumēna kundze taču Kvinbejā ieradās ilgi pirms tevis! Kā Ziemelis varēja zināt, ka tu brauksi šurp?"

Bet Ziemele neļāvās loģikai.

„Tieši tas! Tu nezini, cik viņš ir viltīgs. Tas cilvēks – tas cilvēks ir gatavs uz visu! Viņš ies pāri līķiem, ja vajaga!"

„Nevar būt." Pēteris vēl vienmēr nepadevās. Parasti viņš nekad nerunāja pretī un tā izvairījās no liekām ķildām un līdz ar to nepatikšanām, bet šoreiz aplamība un loģikas trūkums bija tik taustāms, tik skaidri saredzams, ka viņš nevarēja klusēt. „Ievā radušās pavisam nepamatotas aizdomas."

„Bet šoreiz viņš maldās," Ieva neievēroja Pētera iebildumus. „Šoreiz es nepadošos, bet cīnīšos. Es cīnīšos par savām tiesībām uz laimi un es cīnīšos par savu kailo dzīvību. Es — es — es kļūšu ļauna un stipra, tu redzēsi! Tu redzēsi, ko spēj sieviete ,kam cita ceļa vairs nav, — tu redzēsi, un viņš arī! Un viņa! Un viņa!"

Ievas balss bija kāpusi — pamazām, bet neatlaidīgi, un tagad sasniegusi tādus apmērus ,ka Pēteris vairs nešaubījās, ka Džonsona kundze, kaut arī nesaprata runāto vārdu satura, tomēr bija pilnīgā skaidrībā par notikušo ķildu. Viņa labā un klusā īrnieka slava bija uz spēles.

„Ieva! Lūdzu! Lūdzu klusāk!" viņš mēģināja uztraukto nomierināt.

Ziemele aprāvās, pasvieda skatu uz durvīm, pierādīdama, ka sapratusi, kāpēc Pēteris to apsauc, un tad pagriezusies atpakaļ, sāka skatīties Pēterī ilgu, dziļu pētītājas skatu.

Pēterim kļuva neomulīgi. Viņš neveikli sakustējās.

„Jā?" viņš jautāja. „Kāpēc Ieva tā skatās?"

„Tāpēc, draugs, ka tagad man beidzot viss kļuvis skaidrs," mākslotī klusinātā balsī un vienmēr vēl stingu skatu un saŗauktu pieri Pēterī skatīdamās, Ieva atbildēja, „tagad es visu saprotu. Tas ir tāpat kā ar tām sīkos gabaliņos sagriezto krāsaino bilžu mīklām. Sākumā tie visi liekas nesakarīgi krāsu traipi, bet tad atrodas viens gabaliņš, kam jau iespējams pieskaņot pārējos, un ar to pašu visa glezna uzreiz iegūst jēgu. Un vienā tādā gleznā arī tev, draugs, tagad sava vieta."

„Man?!" Pēteris bija pārsteigts. „Kā tā — man?"

„Arī tev, draugs, arī tev! Cik tas taču galu galā viss vienkārši un pārskatāmi, un tikai es viena esmu bijusi tik naīva, ka nesapratu, kas te tiek spēlēts!"

„Vai Ieva nepaskaidrotu tuvāk? Tagad es esmu tas, kas neko nesaprot."

„Neko nesaproti? Ai — nabadziņš! — Kamēr Intiņa nebija ieklīdusi Džeksontaunā, tikmēr tur valdīja miers, saticība un klusa laime Tikmēr mana laulība bija priekšzīmīga, un tikmēr Pēteris klusībā gatavojās kāzām ar Liliju un prata atlicināt laiku arī veciem draugiem."

„Kāzām? Kāzām ar Liliju? — Nu gan Ieva nošāva garām."

„Nepārtrauc! Un neliedzies. Vai tu nebiji pirmais, kas pameta visu bijušo — līgavu, draugus, darbu un atskrēji šurpu? Un mans muļķa vīriņš domāja, ka viņš ko sasniedzis! Atstūma mani, kļuva visiem par apsmieklu — un tagad sēd mājās viens. Un es — es biju pietiekami naīva un nesamaitāta, lai jūsu augsto spēli nesaprastu. Vēl pirms pusstundas nenojautu, ka esmu šeit jūsu skaisto idilli izputinājusi."

Viņa pārtrauca runāt un sāka raudāt.

„Nu gan Ieva runā pavisam aplami," Pēteris izmantoja izdevību, lai aizstāvētos; viņš centās runāt mierīgi un nosvērti, bet balsī tomēr bija nodevīgi skarba, it kā aizsmakusi ieskaņa. „Vai Ieva neatceras, ka Džeksontaunu es pametu jau ilgi pirms Straumēna kundzes? Un vai Ieva neatceras, kāpēc man Džeksontauna bija jāpamet? Kad es atnācu uz Kvinbeju, Ieva bija vienīgā, kam uzticēju savu adresi. Un tagad es varu zvērēt, ka nezināju, ka te atnāks dzīvot arī Straumēna kundze."

„Labāk nezvēri! Sargies no jauna grēka!"

„Bet tā ir! Straumēna kundzi šeit sastapu tikai gadījuma pēc, kad jau ilgu laiku te biju nodzīvojis," Pēteris mēģināja pārliecināt. Viņš runāja ar Ievu, kā ar spītīgu bērnu, kas ieņēmis galvā aplamības, bet ko jābīstas ar kādu neapdomātu un skarbāku vārdu sakaitināt.

„Ak tā! Ak tikai gadījuma pēc!" Ieva ironizēja. „Kāpēc tad tu man jau divi mēnešus slēpi, kas šeit bez manis vēl dzīvo? Kāpēc tu ne reizes viņas vārdu nepieminēji? Gadījuma pēc? — Nē, draugs. Jūs, vīrieši, visi zināt tikai vienu: krāpt un liegties. Meli, meli, meli — tā ir jūsu dienišķā maize, un lai iegūtu savu ,jūs esat gatavi uz katru noziegumu. Jūs esat ga - "

Viņa apstājās pusvārdā, mirkli padomāja un tad tikpat negaidot kā apklususi, piecēlās. Steidzīgi, kā kaut ko nokavēt bīdamās, viņa savāca cimdus un rokas somiņu un tikpat steidzīgiem soļiem devās uz durvīm. Pēteri viņa bija aizmirsusi.

„Ieva?" Pēteris, pārsteigts, viņu uzrunāja, kad viņas roka jau bija uz durvju roktuŗa. „Ieva, — kāpēc Ieva man netic? Kāpēc Ieva domā, ka es meloju?"

(Turpinājums sekos)

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
23 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

JUMS IZDEVĪGAIS TIRDZNIECISKAIS DARĪJUMS IR MŪSU FIRMAS REKLĀMA.

Uzticamiem māju pircējiem palīdzam iztrūkstošo vai visu naudu iemaksai sagādāt bez galviniekiem uz 3 gadiem uz visizdevīgākiem noteikumiem.
Zvaniet mums nesaistošai informācijai. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā.

Ja apnicis tu dzīvi sūru,
Steidz tur, kur Bathurst šķērso Blūru;
Ar rozi, neļķi, tulpi, krokus,
Tev' iepriecinās veikals L O T U S.

802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884, Toronto.
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU RFIZIERŖSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRE TV PAR $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401.

DĀMU FRIZIERŖSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (Bloor - Lansdowne)

MODEL DĀMU FRIZIERŖSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻŅI MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

VISU MŪZIKAS INSTRUMENTU VEIKALS UN PĀRSTĀVNIECĪBA
311 Barton Str., E., Hamilton, Ont.
Tautiešiem Kanadā speciāla atlaide no 15—25%. Dodu arī uz nomaksu. Tuvāka informācija rakstveidā vai mutvārdiem. Tel. JA 7-8470. FELIKS ALBERTIŅŠ.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.

TORONTO REAL ESTATE BOARD REALTOR
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURITIS un O. TOLIS.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape.
tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

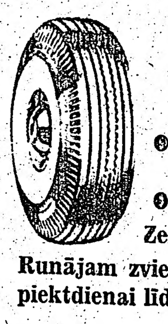

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

A. SILAVS
kungu un dāmu drēbnieks,
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

Apkuru un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

H. Kosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

MANN & MARTEL
REALTORS LTD.
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

1959. gada lielākais notikums mūsu grāmatniecībā ir 3 lielie LATVJU GRĀMATAS izdevumi.
Jonasa Miesnieka romāns, 3 daļās, kopsējumā
BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS
Cena: $7.20, pasūtinot apgādā net. $5.20

Stefana Cveiga biografiskais romāns par karalieni
MARIJA ANTUANETE
Cena: $5.80, pasūtinot apgādā net. $4.20

un

lielais darbs Latvijas 40 gadu dibināšanas piemiņai, ANŠA GULBJA biografiskais romāns jaunā pārstrādātā izdevumā. I un II grāmata lielā greznā kopsējumā.
ZIGFRĪDS ANNA MEIEROVICS
Cena: $8.00, pasūtinot apgādā net. $6.00

Grāmatām sagatavojums kā VILKAČU MANTINIECEI un BĒTHOVENAM. Mūsu jaunās būs tādas pašas ir saturā, ir apdarē. Tās likdami nenoliksit un lasīdami lasīsit. Jūsu grāmatu plaukts iegūs jaunu spožumu. Tā nav tikai lieka runāšana — paraugaities vien uz tām — pavisam, pavisam reti rodas šādi izdevumi. Dāvanu grāmatas.

Informējiet Jūsu un grāmatu draugus, nododiet mūsu cenrāžus, uzdodiet jaunas adreses.

Izdariet kopīgus pasūtinājumus, ar to grāmatas iegūsit daudz lētāk un daudz ātrāk.

Krājumā visu apgādu jaunās grāmatas un daudz retu grāmatu, kas pārdošanā vairs nav. Pieprasiet cenrādi.

LATVJU GRĀMATA
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U. S. A.

JAUNI CENRĀŽI

IEPRIECINOŠAS ZIŅAS

JAUNAS ZEMĀKAS CENAS

Sakarā ar atsaucību, ko Lithuanian Trading Co. Latviešu nodaļa ir baudījusi no tautiešu puses, kas dzīvo visās pasaules malās, mums ir dota iespēja **jo ievērojami** pazemināt cenas gandrīz visām precēm, ko sūtām dāvanu saiņos uz Latviju. Tagad Latviešu nodaļa ar gandarījumu var piedāvāt savu **jauno ievērojami paplašināto illustrēto cenrādi latviešu valodā.** Esam iespieduši jaunos cenrāžus arī lietuviešu, angļu un ukraiņu valodā.

Mūsu jaunā cenrāža saturā atrodami:

1. Apmēram 600 dažādu audumu, kas austi Anglijā.
2. Plašā izvēlē gatavi dāmu, kungu un bērnu apģērbu piederumi.
3. Dažāda veida ādas.
4. Gatavi apavi.
5. Pulksteņi.
6. Fotoaparāti.
7. **Hohnera** akordeoni, 20 dažādi modeļi, cena no $39.00 līdz $1120.00.
8. Singera šujammašīnas, dažāda tipa.
9. Automatiskā adāmmašīna (Auto - knitter), vienīgā, kas piemērota visāda veida vilnas dzijai, ieskaitot **pašvērptu adāmo dziju.**
10. **Olympia rakstāmmašīnas**, piemērotas visām zemāk minētajām valodām: latviešu, lietuviešu, igauņu, ukraiņu, vācu, angļu.
11. Medikamenti, pagatavoti Anglijā, ASV, Vācijā, Zviedrijā, Šveicē, Francijā un PSRS.
Mūsu medikamentu nodaļa izpilda pasūtinājumus no Latvijas pēc receptes jebkurā valodā.

Standartsaini

Paziņojam visiem latviešiem, ka mūsu cenrādis 26 dažādiem standartsainiem par cenām ārpus katras konkurences, ir dabūjami katrā laikā. Standartsaiņu cenas ir no $29.00 līdz $80.00.

Piemēram:

1. Par tikai $29.00 (visi izdevumi ieskaitīti) mēs varam nosūtīt saini, kas satur 6½ jarda VILNAS auduma 2 uzvalkiem vai kostīmiem.
2. Par $32.00 (visi izdevumi ieskaitīti) varam nosūtīt saini ar 6 jardiem **VILNAS** mēteļu auduma.
3. Par $49.00 (visi izdevumi ieskaitīti) mēs varam nosūtīt 13 jardu **VILNAS** auduma 4 uzvalkiem vai 4 kostīmiem.
4. Par $79.00 (visi izdevumi ieskaitīti) varam nosūtīt saini ar 23 jārdiem **VILNAS** auduma 7 uzvalkiem vai 7 kostīmiem.

Bez tam mums vēl ir 23 citi dažāda veida standārtsaiņi, kuru saturā ir **VILNAS** audumi, oderes drēbe, apavi, puloveri u. c.

Tagad visi audumi mūsu standartsaiņiem ir austi speciāli uz mūsu pasūtinājumu vienā no lielākajām Anglijas austuvēm un ir apzīmēti „Made in England", kas paaugstina šo audumu vērtību Latvijā.

Sūtītāju pašu iegādātās preces.

Esam atvēruši atsevišķu nodaļu un tagad pieņemam nosūtītāju pašu iegādātās preces pārsūtīšanai uz Latviju ar kuģi. Šiem sainiem mēs varam pievienot Londonā jebkuru priekšmetu no sava cenrāža vai ikvienu no mūsu standartsainiem.

Sakarā ar iespēju sainus nosūtīt ar kuģi tieši uz Latviju, saiņi pienāk pēc apmēram 3 līdz 5 nedēļām. **Nosūtām sainus arī ar gaisa pastu.**

Garantējam:

1. Katra saiņa nogādāšanu.
2. Ja sainis pazūd, atmaksājam samaksu par saini, vai nosūtām otru saini bez maksas.
3. Samaksāt visus nosūtīšanas izdevumus Londonā, tā ka saņēmējam Latvijā, saņemot saini, nekas nav jāmaksā.
4. Sūtīt tikai tās preces, ko pasūtinātājs ir izvēlējies pēc apraksta un parauga.

Maksājumi:

Maksu pieņemam:

a) ar personīgiem čekiem,
b) bankas čekiem,
c) starptautiskiem naudas pārvedumiem,
d) Anglijas naudas pārvedumiem,
e) ceļotāju čekiem,
f) naudas pārvedumiem pa pastu.

Ieteicam:

1. Visiem latviešiem, kas līdz šim ir nosūtījuši sainus ar citu firmu starpniecību, rakstīt mums **tūlīt** bez jebkādām saistībām, un pieprasīt mūsu cenrāžus **bez maksas**, audumu paraugus un informāciju.
2. Pirms pasūtināt saini no kādas citas firmas, salīdziniet **mūsu** cenas un mūsu preču kvalitāti.
3. Ievērot to, ka jau no paša sākuma esam pierādījuši daudziem tūkstošiem latviešu visās pasaules malās, ka vienmēr esam centušies aizsargāt jūsu intereses, neaizmirstiet arī, ka lielāka apgrozījuma rezultātā ir zemākas cenas un ka, atbalstot mūs, jūs dodat mums iespēju palīdzēt jums ietaupīt naudu ievērojamā mērā.

LATVIAN SECTION, LITHUANIAN TRADING CO., 1A, HUNT STREET, LONDON, W. 11., GREAT BRITAIN.

Pasūtinājumus nododiet un naudu iemaksājiet mūsu galvenajam pārstāvim Kanadā — DV GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO, ONT.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
LE 6-0143
LE 5-4455
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

BLOOR ST. - MARGUARETTA ST.
$2.500,- iemaksa 6 istabu atsevišķai ķieģeļu mājai ar modernu virtuvi, ellas apkuri, labi koptām cietkoka grīdām. Sevišķi tīra māja. Pilna prasītā cena $14.500,-. Viena atklāta hipotēka par visu atlikušo summu.

BLOOR - SIX POINTS
$2.500,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu savrupmājai uz liela gruntsgabala klusā rajonā, bet tuvu satiksmei un iepirkšanās centram. Mājai tikai 8 gadi veca. Pilna prasītā cena $15.500,- ar vienu hipotēku par visu atlikuma summu.

BLOOR St., W. - RUNNYMEDE Rd.:
$6.000,- iemaksa atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar 7 gaišām istabām, ellas - radiātoru apkuri, modernu virtuvi un tīru un augstu, sausu pagrabu. Plats iebraucamais ceļš un garāža. Gadījuma pirkums.

BLOOR ST., W. - EMERSON AVE.
$2.000,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm, apsildāmu saules istabu, nelielu, bet labi koptu dārziņu, aizmugurēs iebraucamo ceļu un dubultgarāžu. Ellas - radiātoru apkure.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

Glabājot un kopjot latviešu tradicijas, Toronto latviešu I ev. - lut. draudze rīko savā lauku īpašumā

SIDRABENĒ

SESTDIEN, 20. JŪNIJĀ,
JĀŅU BRĪVDABAS UZVEDUMU

izrādot etnografes BIRUTAS SENKĒVIČAS īpaši šim nolūkam sarakstīto

LĪGO VAKARS LATVIEŠU SĒTĀ

ar varoņu veļu vēstījumu uzveduma beigās. Režiju vadīs Milda Bērziņa - Muižarāja, piedaloties daudziem Toronto pazīstamiem latviešu aktieriem, deju kopai DIŽDANCIS, V. Ādlera vadībā un korim no Toronto.

Brīvdabas skatuves — senlatviešu sētas un Gaismas pils dekorātīvo ietērpu dod mākslinieks O. Grebže. Dziesmas iestudē A. Andersone un par apgaismojumu rūpēsies — V. Turķis.

Par Jāņu nakts krāšņo ugunošanu atkal gādās nek. īpašumu pārdevējs V. PALMA.

Pirms Jāņu uzveduma Toronto latv. tauŗu orķestris E. Slaucītāja vadībā atskaņos šim gadījumam piemērotu latviešu mūziku. Pēc uzveduma

JĀŅU BALLE

DEJA bez pārtraukuma pie modernās HI - FI deju mūzikas.

Svētku sākums plkst. 19. Ieejas maksa visam vakaram: pieaugušiem $1,-, jauniešiem 50¢, bērniem līdz 15 gadiem ieeja brīva.

Šinī vakarā visa SIDRABENES territorija ir sarīkojuma vieta.

Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE.

Mt. Pleasant - Davisville rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve.
Tel. HU 1-7916, Toronto.

Beach raj. skaistā vietā tuvu satiksmei un veikaliem
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
vienienlekam / cei.
Zvanīt OX 8-4297, Toronto.

Danforth-Broadview raj.
IZĪRĒJAMA
istaba un virtuve.
Tel. HO 5-9140, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba labā rajonā ar kopīgu virtuvi.
HO 1-2593, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta, skaista istaba ar vārīšanas iespējām — vieniniekam / cei. Skaists dārzs atpūtai.
Tel. LE 2-6731, Toronto.

LĪGO SVĒTKI SAULAINĒ

ar dziesmām un deju pie labas mūzikas notiks sestdien, 20. jūnijā, plkst. 7 vakarā.

Dziedās koris. ★ Spēlēs moderno deju orķestris.

Ieejas maksa pieaugušiem — $1.- no persons.

Visi mīļi aicināti un gaidīti

SAULAINES PĀRVALDE.

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM

Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.

(USSR LICENCETS)

MŪSU NODAĻAS: 135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2583.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.	11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980

632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.	132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.	308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040	39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877.

Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi. 100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu7—12 dienās. Mums krājumā plašā izvēlē pirmklasīgas preces. Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojumu maksas. Atvērts katru dienu no pl kst. 9—6; svētdienā no plkst. 9—4 p. p.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE,

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E. Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi.

Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.

Šujammašīnas, ieskaitot muitu — $175.00.

Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

VALUPE

Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

ALBERTS DELICATESSEN

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām latviešu un vācu konditorejām.
Svaigi žāvēti laši, zuši un nēģi. Pašu skābēti kāposti.
375 BROADVIEW AVE., (pie Gerrard), Toronto. HO 1-4473
Atvērts no pl. 7,30—9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

„TEA ROOM"

354½ Yonge St., 2. stāvā, tel. EM 6-2403, Toronto,
atvērta no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā, arī svētdienās.
Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama.
Mrs. Karol READER un padomnieks.

EĻĻAS PIEGĀDE APKURĒM. RU 3-6137.
Eļļas sildītāji. Labošana, pārbūves no gaisa uz ūdens apkurēm. Pirmklasīgs darbs ekspertu izpildījumā.
SACCO OIL CO. — 1798 AVENUE RD., TORONTO.
Informācijai kontaktējiet W. V. Oesen vai C. Szmettan.
katrā laikā. Mēs runājam vāciski.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8462
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Vai esat redzējuši

DĀVANU SAIŅU JAUNO CENU SARAKSTU, PIESKAŅOTU JAUNAJIEM MUITAS NOTEIKUMIEM?

Šai cenrādī ir 100 dažāda veida preču, kas izraudzītas ar aprēķinu, lai tās būtu piemērotas Austrum- un Ziemeļeiropas iedzīvotājiem. Visas preces ir mūsu lielajās noliktavās, un katrs klients — būdams Londonā — var tās apskatīt un izvēlēties pēc paša patikas. Mūsu zelta likums ir: MAZA PEĻŅA — LIELI APGROZĪJUMI. Tāpēc varam piedāvāt preces par tādām cenām. kas piemērotas katra kabatai. Labākais ceļš palīdzēt jūsu piederīgajiem — par samaksāto naudu iegūt pilnvērtīgas preces. Laba apkalpošana, pasūtinot dāvanu saiņus no mūsu firmas. Tūkstošiem laimīgu klientu šo 13 gadu laikā ir pārliecinājušies par mūsu aktīvitāti — tas ir labākais pierādījums.

Lielākās un labākās noliktavas Londonā, pieredzes bagāti darbinieki un nesaistoša informācija ir vienmēr jūsu rīcībā.

LAMPERT & POLIMEX Co. LONDON

Rakstiet savā valodā, pieprasiet jaunos cenrāžus.

LAMPERT POLIMEX
47 Harrington Rd., London, S. W. 7., England.

M. JAKOVIČA j-dzi no MONTREĀLAS, lūdz uzdot savu adresi (vēstule saņemama).
Mrs. A. STĀLBERGS,
113 CENDALE AVE.,
TORONTO 4, ONT., CANADA.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Aizvesto pieminai sestdien 13. jūnijā ,pl. 8 Betlemes baznīcā Daugavas Vanagu apvienība rīko piemiņas koncertu. Piedalās: solisti Ženija Bērzkalne, Alberts Vēciņš un Visvaldis Gedulis, čellists Dzidris Treimanis, Ņujorkas draudzes un Ņubranšvikas jauktie koŗi, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte. Programmā Jāzepa Vītola komponēta Bībeles ainava Jēzus pie akas u. c. skaņdarbi. Ziedojumi un atlikums palīdzībai.

Svētdien, 14. jūnijā, 4 dievkalpajumi: Bronksā Sv. Toma baznīcā, pl. 9,00 ar dievgaldu, māc. A. Ozols; Betlemes baznīcā, pl. 3 p.p. ar dievgaldu, prof. Dr. L. Bērziņš un māc. R. Zariņš; Frīportā, Kristus baznīcā, pl. 1 dienā, māc. O. Gulbis; Beišorā, Sv. Lūka baznīcā, pl. 4 p.p. ar dievgaldu, māc. O. Gulbis.

Kopīgais aizvesto piemiņas akts lielajā Karnegi zālē. pl. 7,30 vak. Piedalās visas latviešu organizācijas.

Svētdien, 21. un 28. jūnijā Betlemes baznīcā regulārie dievkalpojumi parastā laikā, pl. 3 p.p.. Jūlijā un augustā katru svētdienu pl. 11,15 rītā. Vasaras mēnešos katru svētdienu pl. 11 brīvdabas dievkalpojumi draudzes lauku īpašumā Elka Parkā. Citās vietās samazināti pēc atsevišķa saraksta.

Vasaras nometne četros divu nedēļu periodos:) no 6.—20. jūlijam, 2) no 20. jūlija — 3 augustam, 3) no 3. — 17. augustam, 4) no 17. — 31. augustam. Pieteikšanās līdz 10. jūnijam. Anketas vēl var dabūt baznicas apakšējās telpās pēc dievkalpojuma.

DETROITĀ

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudzes Aizvesto dienas dievkalpjums svēt,- dien, 14. jūnijā, pl. 2 p. p., Sv. Marka baznīcā (1045 E. Grand Blvd.), Prāv. A. Skrodelis .

Sestdienas vakarā, 13. jūnijā, pl. 7 vak., 688 Lawrence St., jaunatnes vakars ar referātu un pārrunām (var ierasties arī pieaugušie - interesenti).

13. jūnijā, pl. 8 vak. svētvakara dievkalpojums, 688 Lawrence St. (prāv. A. Skrodelis) — var ierasties visi, neatkarīgi no dr. piederības.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St., 14. jūnijā, pl. 9,30, Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds, tenors V. Salna, ērģeles V. Treimanis ,koris E. Strautmaņa vadībā.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

Māc. G. Straumanis, 1444 N., Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p. p.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 14. jūnijā, plkst. 11-os no rīta Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 28. jūnijā, plkst. 11-os no rīta Jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

14. jūnijā, plkst. 2 p. p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Koris.

28. jūnijā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

13. jūnijā (sestdienā), plkst. 8.30 vakarā Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums; dziedās Viestura koris.

28. jūnijā, pulkst. 2.30 p. p. dievkalpojums.

Bramptonā, Latviešu ev.-lut. draudzē 14. jūnijā, plkst. 1.30 p.p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 14. jūnijā, plkst. 4 p. p., Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Piedalās Andis Cers (tenors).

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pēteŗa baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pēteŗa baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Virdžinijtaunā, svētdien, 14. jūnijā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā, dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 14. jūnijā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

13. jūnijā, plkst. 7 vak. Presbiteriāņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī) Aizvesto piemiņas dievkalpojums, māc. V. Šēfers. Soliste brīvmāksl. Ligita Caunīte.

28. jūnijā, plkst. 11 no rīta, draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

14. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums plkst. 1,30 p. p. Mūzikāli priekšnesumi.

21. jūnijā dievkalpojums plkst. 1,30 p .p.

28. jūnijā dievkalpojums plkst. 1,30 p .p.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudzē Aizvesto piemiņas dievkalpojums 14. jūnijā, pl. 1.30 p.p Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

St. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave., 21. jūnijā, pl. 3.30 p.p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

21. jūnijā paredzētais jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu pārcelts uz vēlāku laiku.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Sunnyside rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba.
Tel. LE 1-5193, Toronto.

DELIKATEŠU VEIKALS **LITTLE RIGA**
LE 4-8974
343 Roncesvalles Ave., Toronto
Bagātīgā izvēlē eiropiešu gaumē delikateses:
UZGRIEŽAMIE. SIERI. KONSERVI, ZUŠI. RUPJMAIZE un SALDSKĀBMAIZE. ★ NĒĢI KUBLIŅOS.
Klājam galdus viesībām katram dalībnieku skaitam.
VIJA KRAUJIŅA. LAIMONS LĪDUMS.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika, sākot ar 50 c.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Monografijas un biografiski - vēsturiski romāni:

Prof. K. Kārkliņa — RŪDOLFS BLAUMANIS	$3.80
St. Cveiga — MARIJA ANTUANETE	5.80
Feliksa Hucha — VARENAIS BĒTHOVENS, I, II kops.	8.00
M. Westerlindas — NEMIRSTĪGAIS MOCARTS	3.40
A. Gulbja — ZIGFRĪDS A. MEIEROVICS, I, II kopsēj.	8.00

Andrieva Niedras lielie, traģiskie romāni:

SIKSPĀRNIS	$3.90
KAD MĒNESS DILST	3.60

Antona Rupaiņa vēsturiskais romāns, triloģija

MĀRA MOSTAS

ir ne vien lielākais trimdas jaundarbs, bet vispār ievērojamākais šāda stila darbs latviešu literātūrā.

I grām. POĻU DUMPIS	$4.00
II grām. GAIĻI PUSNAKTĪ	4.00
III grām. TĀ ZEME IR MŪSU	5.00

(Šīs grāmatas atļautas iesūtīt Latvijā.)

Romāni, stāsti, dzejas:

J. Klīdzēja st. — GRĒKS UZ PUSĒM, Soikāna illust.	$3.40
V. Plūdoņa dzejas — DAIĻDARBU IZLASE	3.50
T. Zeltiņa drāmatiskais romāns — SLAZDĀ	3.00
O. Liepiņa rom. — VĒLĀ LIESMA (bestsellers)	3.40
Aidas Niedras rom. — MAIJA PURENE, I, II kopsēj.	5.90
rom. — PIE AZANDAS UPES	3.50
st. — PASAULES PLAUKSTA Soik. il.	3.40
Irmas Grebzdes stāsti — RAGANA	2.50
I. Leimanes rom. — VILKAČU MANTINIECE, luksa izd.	6.80
J. Miesnieka rom. — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS	7.20
R. Ērgļa rom. — PELĒKO BARONU SENČI, I grām.	2.80
rom. — PELĒKO BARONU TĒVI, II grām.	3.00
H. Sobeka rom. — UZVARA, par sportu	2.80
Džeka Londona rom. — JŪRAS VILKS	3.60

LATVJU GRĀMATA,
P O.Box 332, Waverly, Iowa, U. S. A.

UNO MANKIN REALTOR

392 Danforth Ave., Toronto. HO 1-1114

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

PĀRSTĀVIS **K. KĀRKLIŅŠ**

Birojā HO 1-1114. Mājas tel. HO 1- 3766.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

O'CONNOR DRIVE - DONLANDS: 5 istabu atsevišķa māja. Eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa $1.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 16 istabu (4 atsevišķu dzīvokļu) atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 4 modernas virtuves, 4 vannas istabas, iebraucamais ceļš un 4 mūra garāžas. Īpašums labā stāvoklī. Laba ienākumu māja.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, divas modernas virtuves, divas vannas istabas, garāža. Laba ienākumu māja. Cena $14.900.-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

JĀUZMANĀS AR NAUDAS AIZDOŠANU

nepazīstamām un šaubīgām personām. No Brazilijas mums ziņo, ka kāds tautietis Brazilijā praktizējot naudas aizņemšanos un par atdošanu neliekoties ne zinis.

Šis tautietis to darot ne tikvien Brazilijā, bet mākot naudu izmānīt arī no citās zemēs dzīvojošiem tautiešiem. Nesen tam par „upuŗiem" krituši arī daži Kanadā dzīvojošie latvieši.

Šis veiklās personas vārds ir zināms, tuvāku informāciju var dabūt pie DV KV, to pieprasot ar rakstu.

Baltiešu dziesmu svētki Kauņā

24. maijā Kauņā notikuši latviešu, lietuviešu, igauņu un baltkrievu dziesmu svētki un tautas deju uzvedumi. Ir vērojama parādība ,ka Baltijas tautu kopējos pasākumos vienmēr piedalās arī baltkrievi. Baltkrievi paši sevi labprāt pieskaita pie Baltijas tautām.

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES

JAUNS LATVIEŠU PASĀKUMS atvērts vasarniekiem, sākot ar 6. jūniju.

2 un 3 istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ★ Brīva laivu lietošana. ★ I e l ū d z

J. BAJARS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street (tuvu FINA bencīna stacijai).

Mana mīļā sieva, mūsu māmiņa un vecmāmiņa, skolotāja

HILDA KLĒNERTS

dz. Laksbergs,

dz. 1904. g. 25. jūlijā Rīgā, mirusi 1959. gada 10. jūnijā Hamiltonā. Izvadīšana uz pēdējo dusu 1959. gada 13. jūnijā, plkst. 2 p. p. no Brown apbedīšanas biroja, 904 King, E., Hamiltonā.

Pēc viņas sēro

VĪRS, MEITA, ZNOTS un MAZDĒLS.

IMANTA

Apgāda I M A N T A jaunās grāmatas par subskribentu cenu (apmēram 25% lētāk) saņems visi tie, kas tās pasūtinās un samaksās līdz 30. jūnijam. Tie, kas pasūtinās pēc ši termiņa, saņems grāmatu par pilnu cenu.

Tikko iznākusi

Rūdolfs Bangerskis

M A N A M Ū Ž A A T M I Ņ A S

II daļa

A. PLENSNERA UN P. KLĀNA REDAKCIJĀ

Grāmata aptveŗ 5 daļas un to rotā 59 fotoattēli. Pirmajā daļā sakopots ģenerāļa atstātais materiāls par viņa gaitām Tālajos Austrumos un Krievijā — boļševiku revolūcijas laikā; otrā daļā ģenerālis stāsta par savu privāto dzīvi Latvijā, kā arī par dienestu Latvijas armijā un personīgo pieredzi, ko viņš guvis, būdams kaŗa ministra amatā. Trešajā daļā sniegti ģen. Bangerska savāktie dati par Latvijas neatkarības sagraušanu Baigajā gadā, kuŗiem pievienoti līdz šim vēl trimdā nepublicētie Latvijas boļševizācijas likumi un rīkojumi. Ceturtajā daļā ģenerālis dod pārskatu par latviešu policijas vienībām, ko papildina dati par atsevišķu bataljonu gaitām. Pēdējā — piektajā daļā ģen. Bangerskis attēlo savu iecelšanu Latviešu leģiona ģenerālinspektora amatā, kā arī raksturo leģiona tapšanas laiku un grūtības ,ar kādām nācies cīnīties latviešu iestādēm un sabiedrībai sakarā ar leģiona formēšanu. Sīkāks šī posma raksturojums būs sniegts ģen. Bangerska mūža atmiņu III grāmatā, kas jau sagatavošanā.

Izsūtām pēc jūsu pasūtinājuma saņemšanas.

Cena subskribentiem $3.90; cena brīvajā tirgu $5.20.

Boriss Pasternaks

D O K T O R S Ž I V A G O

Romāns

Boriss Pasternaks, kuŗam piešķirto Nobeļa prēmiju literātūrā viņš bija spiests noraidīt, tā saceļot daudz pārrunu visā pasaulē, — šajā grāmatā pārdroši tēlo kāda krievu ārsta mūža pieredzi Krievijai liktenīgajā laikmetā no 1905. gada revolūcijas līdz 2. pasaules kaŗa beigām. Daudzās spraigu notikumu lappusēs autors rāda, kā Dr. Živago, sākumā būdams karsts revolūcijas piekritējs, pamazām zaudē ticību tās jēgai un, kritizēdams marksisma un komūnisma metodes, nonāk pretrunā režimam,tā kļūdams par vienu no vajātajiem atkritējiem tā laika Krievijā. Uz ļoti dzīvās, līdzīgi kino filmai aizslīdošās darbības fona izceļas dziļi cilvēciskais moments, kas šo darbu padara par īstu mākslas veikumu un krasi norobežo to no padomju literātūras bezgaumības. Romāna nobeigumā Borisa Pasternaka reliģiskie un filozofiskie dzejoļi, kuŗi kā pēdējā nodaļa noslēdz šo plašo darbu.

Grāmatu tulkojis PĀVILS KLĀNS no krievu valodas pēc pirmā, Eiropā nelielā metienā publicētā, negrozītā un nesaīsinātā oriģinālizdevuma.

Izsūtām pēc jūsu pasūtinājuma saņemšanas.

Cena subskribentiem $4.50; cena brīvajā tirgū $5.90.

Pasūtinot un reizē samaksājot abas augstāk minētās grāmatas līdz 30. jūnijam, tās kopā maksā $8.00.

Jūlijā iznāks

Veltas Tomas

dzejas

V Ē L

Šajā miniatūrajā, grezni veidotajā dzeju izdevumā sakopota pazīstamās autores mīlestības lirikas izlase. Ar savu tematiku un izteiksmes neviltotību dzejniece ne tikai apliecina sava talanta spēku un jūtu dziļumu, bet sniedz arī latviešu literātūrā samērā reti sastopamas dzejas paraugu.

Šī grāmata iznāks tādā eksemplāru skaitā, cik pircēju pieteiksies līdz 30. jūnijam.

Cena subskribentiem $1.50.

P. S. Ar š. g. 30. jūniju līdzšinējos rabata noteikumus apgāda IMANTA grāmatām grozām šādi: 1) visi, kas piesakās uz kādu grāmatu apgāda izsludinātās subskripcijas termiņā, par to samaksājot, saņem grāmatu apm. 20—30% lētāk nekā grāmata maksās brīvajā tirgu. 2) Tie, kas šis pašas grāmatas pasūtina pēc šī termiņa, saņem 10% lētāk, ja pievieno naudu pie pasūtinājuma. 3) Tie, kas samaksā viena mēneša laikā pēc mūsu lēses izrakstīšanas datuma, saņem 5% atlaidi. — Pārējie visas priekšrocības zaudē.

I M A N T A,

Postbox 292, Copenhagen, Denmark

„ZILĀS APLOKSNES" 2. DAĻA DRĪZ SEKOS

Redakcija saņēmusi „Zilās aploksnes" autora vēstuli, kuŗā Aleksandrs cita starpā, raksta:

„Pateicos „Latvijas Amerikā apgādam un redakcijai, kas ar laikraksta starpniecību deva iespēju daudziem tautiešiem Kanadā, Sav. Valstīs un citās zemēs iepazīties ar manu ilgus gadus atmiņā glabāto un vecos dokumentos fiksēto notikumu atstāstījumu par nepublicētām slepenā dienesta operācijām mūsu pašu zemē. Tāpat es sirsnīgi pateicos visiem lasītājiem, kas šim manam stāstījumam bija dāvājuši tik daudz uzmanības. Ja lasītāji vēlēsies, mēģināšu jau tuvākā nākotnē sagatavot manuskriptu par aģentes Marijas Briedītes gaitām 2. pasaules kaŗa priekšvakarā un viņas lomu notikumos, kas noveda pie 2. pasaules kaŗa. Stāstījuma otrā daļā centīšos izmantot arī vēl nekur nepublicētu autentisku informāciju par Latviju un dažu mūsu vadošo darbinieku lomu mūsu valsts neatkarības pēdējā cēlienā.

Aleksandrs."

NEIZDEVUSIES . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

skaitļi būtu tik smieklīgi niecīgi, ka ar tiem nav izdevīgi operēt. Runā gan par „daudziem tūkstošiem īstu latviešu, kas pēckaŗa gados repatriējušies uz Padomju Latviju". Rakstītāji jau sludina tiešus melus, apgalvodami, ka „atgriešanās Padomju Latvijā, pārvarot pie tam mūsu ienaidnieku radītās lielās grūtības, turpinās joprojām." Vai rakstītāji nevarētu paskaidrot, kas tie tādi par „spēcīgiem naidniekiem", kas „rada lielas grūtības"? Kādas šīs „grūtības" ir un kas tās rada? Pie tās pašas reizes tiem derētu paskatīties spogulī un paskaidrot, kāpēc sistēmatiski noraida to latviešu lūgumus izceļot no Padomju Savienības, kas vēlas izbraukt pie saviem tuviniekiem uz brīvo pasauli? Cik mums zināms, padomju zemes ir vienīgās, kas savus pilsoņus neizlaiž uz ārzemēm, kamēr brīvajā pasaulē pat atklātiem komūnistiem neliedz iespēju ceļot uz Padomju Savienību, lai gan skaidri zināmi viņu nolūki kaitēt savai dzimtajai zemei.

Kā no šiem piemēriem redzams, tad nekā jauna arī šai polemikā Dz. B. nav varējusi pateikt. Apsveicams tomēr ir fakts, ka tā ielaidusies polemikā, jo tas dod iespēju Dz. Balsij pateikt daudzas nepatīkamas patiesības. Jācer tikai, ka šī pirmā neveiksme tos pārmērīgi neatbaidīs no turpmākām polemikām. **Budzis.**

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis KLĪVLENDĀ

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA, pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Šinīs dienās atklāta garākā televīzijas sistēma pasaulē (4.200 jūdžu) starp St. Džonsu Ņūfaundlendā un Viktoriju Britu Kolumbijā. CBC sabiedrība šim izcilajam notikumam veltīs stundu gaŗu programmu, kuŗu varēs vienlaicīgi skatīt no krasta līdz krastam.

Senātors Ralfs Horners domā, ka federālajai valdībai nākotnē vajadzētu izdot jaunu likumu kas aizliegtu visām smagajām mašīnām lietot Kanadas auto ceļus preču pārvadāšanai. Pēc senātora domām — preču izvadāšana piekrīt dzelzceļu sabiedrībām.

Montreālas pilsētas tēvi vaino policiju, it kā tā sadarbojoties ar auto zagļiem. J. Menjērs apgalvo, ka Montreālā auto zagļi tā „iestrādājušies", ka 24 stundu laikā nozagtā mašīna jau pārkrāsota un pārdota. Pašam Menjēram nozagts kadilaks, bet pēc 15 stundām tas atkal atdots. Policija Menjēram teikusi: „Jūs varat būt laimīgs, ka jūsu mašīna tik īsā laikā tika nodota atpakaļ. Ja jūs būtu bijis tikai vienkāršs iedzīvotājs, tad jūs nekad vairs savu mašīnu nebūtu ieraudzījis".

Jaunā Vankuveras mākslas auditorija, kuŗas izbūve izmaksāja 6 milj. dolaru, būs redzama 13. jūnijā speciālā CBC televīzijas pusstundā. Šī ultramodernā auditorija (ar 3.000 sēdvietām) oficiāli tiks atklāta karalienes Elizabetes viesošanās laikā.

Maple Leaf Gardens administrācija ziņo, ka Metropolitena operas viesizrādēs noklausījušās 40.000 personu. Rotāriešu klubs šoreiz ieņēmis 800 dol. mazāk kā iepriekšējā gadā.

Montreālas tiesa sodījusi Žoržetu Demeru ar 25 dol. naudas sodu par policista piekaušanu. Visa nelaime sākusies tad, kad auto īpašniece ieraudzījusi, ka policists viņas acu priekšā pieliek „tiketi" par nepareizu parkošanu. Žoržete steigusies ārā no savas mājas un uzbrukusi „vaininiekam" tik sparīgi, ka policists cīņu uzdevis un ar miesas bojājumiem nogādāts slimnīcā.

Ontario „Hydro" sabiedrība iepirkusi zemi Sārnijas tuvumā, maksājot par vienu akru 6.944 dol., ziņo laikraksts „Toronto Daily Star". -š.

JŪS MEKLĒ ATSAUCIETIES —

Latvijas Sarkanais Krusts, Vācijā, Stuttgart - Bad Cannstatt, Zuckerbergstr. 153, lūdz atsaukties:

Rūdolfu, Jāņa d. Jēkabsonu; Robertu, Jēkaba d., Rūmu; Idu Ozoliņu ar meitu Zentu Viķi; Voldemāru, Indriķa d., Rozenvaldu; Alfrēdu, Kārļa d., Kalniņu; Haroldu Filingeru; Līviju Bušmani, dz. Balde; Arnoldu Jakubovski; Arvīdu Gailīti; Arnoldu Karānu; Augustu Krūmiņu; Jāni Krišjāni; Mildu, Kārļa m., Lapiņu; Rūtu, Kārļa m., Lapiņu; Arnoldu, Kārļa d., Priedīti; Voldemāru un Almu Silmaļus; O. Pabianu; V. Zviedriņu; A. Sīpolu; Andreju Dravnieku; Rūdolfu Brožu; Malvīni Lankserdi; Malvīni Strālu; Ludi, Jāņa d., Beikmani; Eduardu Bērzu; Evaldu Burvi; Gersonu Preilu; Jāni un Rūdi Cifersonus; Adolfīni, Juŗa m., Ekšteinu; Heronimu, Jadvigu, Janīnu, Edīti un Pāvelu Erēlus; Adolfu Freimani; Jāni, Tomasa d., Gaveiku; Albertu Ģēģeri; Gunāru, Pētera d., Grīsli; Albertu Kalēju; Viktoru, Jēkaba d., Kalniņu; Donari Kiuli; Leonu, Antona d., Lamanovski; Vilhelmīni Mazais, dz. Galiņš; Gunāru Miķelsonu; Aloizu Medini, Žani, Andreja d., Liljē; Arvīdu, Richarda d., Pružinski; Ēriku Putniņu; Herbertu un Veru Rūdas; Irmu Saulīti; Gunāru Selgu; Rūdolfu Aleksandru Tebērnieku; Jāni un Pēteri, Ernesta d., Trēziņus; Jāni, Paula d., Trēziņu; Kārli un Arnoldu Teibes; Aleksandru Valaini; Žani Zuti, Arvi Mikenu; Aleksandru Răceni; Jāni Šteinblūmu; Robertu, Jāņa d., Grandānu; Aleksandru Kārkliņu; Zoju un Irēnu Kursītes; Jāni Jaunzemi; Kārli Augli; Albertu Jeseri; Voldemāru Vimbu; Robertu Pormali; V. Andžanu; Elmāru Brigmani; Zelmu Lērumu; Verneru, Jēkaba d. Dumpi; Ēdiju Aivaru; Pēteri Glagauu; Vladislavu Marcinkeviču; Robertu Krūmu; Aldoni Kampernausu; Annu un Dagniju Kategates; Frici Laimoni Kepsni; Oļģertu Klētnieku; Imantu Kori; Fridolīnu, Anša d., Zaļmežu; Alfrēdu Ozolu; Albertu Pranckunu; Lidiju Gobu,dz. Eglīte; Arvīdu Reiteru; Ilmaru Rozi; Johannu (Iwan) un Aleksandru Mamonovus; Elizabeti Kalsing; Elzu Silāri, Austru Laimu Šmiti; Kārli un Ernstu Štelmaņus; Ernstu un Richardu Milleru; Jāni Uskuru - Barci un Haraldu Vāveri.

Samazinājušies pabalsti latviešu ģimnazijai Vācijā

Latviešu ģimnazija Vācijā laikā no 1. 4. 58. — 31. 3. 59. ieņēmusi un izdevusi sekojošas summas:

Ieņemts:

Iepriekšējo gadu atlikums — DM 6.855,73. Ziedojumi skolai — DM 30.939,94. Pabalsti no vācu sociālās ministrijas — DM1.000,- Pabalsti un stipendijas — DM 2.790,-. Kopā — DM41.585,67.

Izdots:

Atalgojumi skolotājiem — DM 23.679,07. Mācības līdzekļiem — DM 1.644,-. Inventāra iegādei — DM 26,-. Materiāli un internāta uzturēšana — DM 1.413,02. Stipendijas un pabalsti — DM 8.104,80. Papildus uzturam skolēniem — DM 1.440,50. Latviešu pašpalīdzības fondā — DM830,-. Pavisam izdots — DM 37.137,39. Atlikums — DM 4.448,28.

Jāpiezīmē, ka ienākumi kopš iepriekšējā gada samazinājušies. Līdz ar to daļa no iepriekšējā gada atlikuma bija jāizlieto izdevumu segšanai.

Pabalsti un ziedojumi visvairāk ienākuši no ASV, bet toties lielākais ziedojums no atsevišķas organizācijas ienācis no Latviešu nacionālās apvienības Kanadā — $1.000,- (DM 4.170,-).

Noslepkavotā bērna tēvs grib palīdzēt slepkavam

Filadelfijā iztiesāta prāva pret 15 gadus veco Eduardu Kuniju, kas atzinies, ka nogalinājis 3 gadus veco meiteni Bekiju Holtu. Bērna līķi atrada pagraba telpās. Vainīgais bija atzinies savā noziegumā katoļu priesterim, kas to pierunājis pieteikties policijai. Eduards bijis paraugskolēns savā klasē.

Nogalinātā bērna tēvs Anatols Holts ir dzimis Latvijā. Tagad viņš ir 31 gadu vecs un darbojas kā matēmatikas instruktors Pensilvēnijas universitātē. Dažas stundas pēc tam, kad viņa bērns tika atrasts nožņaugts, tēvs uzrakstījis gaŗu vēstuli, kas publicēta „The Philadelphia Bulletin". Savā vēstulē tas saka, ka viņš gribētu vainīgajam palīdzēt, jo tas rīkojies tikai cilvēcīgi. Vārdu „cilvēcīgi" Holts pasvītrojis. Savā vēstulē viņš tālāk apskata sodīšanas jautājumu bērnu audzināšanā un aicina tuvoties bērniem ar lielāku sapratnu.

Vainīgais zēns nodots medicīniskai un neuropsīchiatriskai pārbaudei.

MŪSU ZVĒRESTA DIENA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

top stiprāks, skaistākiem ziediem.

Nav labākas runas šādā pieminas brīdī kā izvilkumi no dažas labas sāpju vēstules, kas mērojusi vistālāko ceļu, un bieži vien lasāma starp rindām. Pieminiet, uzskaitiet saviem bērniem kritušos, aizvestos, nomocītos, notiesātos tuvos radus, kā arī visas tautas zināmus varoņus. Nebaidieties, ka bērnu nakts-miegs būs murgains, ka jūs aptumšosit viņu bērnības un bezbēdības sauli. Bērnam ir jāaug pilnā dzīvē, un tā sastāv no baltā un melnā, no smaidiem un asarām.

Varbūt tad šie jaunie radīs saukļus, teiks runas, izkliegs lozungus ,ko viņu laiks un vide dzirdēs un sapratīs labāk kā mūsu apdilušās ,gadu no gada atkārtotās frazes, kam vairs paši nespējam ticēt.

Lasījāt šī raksta moto, — tas atradās uz kādas Latvijas laukos ņemtas fotografijas, izburtots koku galotņu pa pusei slēptos goda vārtos. Zem tā, šaipus kokiem un krūmiem, sēdēja pulks cilvēku: sievas rūpju pilnām sejām, svētdienīgi saglaustiem matiem; vīri, kalsni un rūdīti, baltos kreklos; jauniešu rinda, ziediem rokās, — viņas balti tērptas, viņi melnās drānās — iesvētītie šodien. **Visu šo ļaužu sejās ticīgais spēja lasīt dzimtenes — es domāju — Latvijas mīlestību, un cietu apņēmību būt un palikt latviešiem. Uzraksts pār viņu galvām pārdroši pauda viņu ticību un lūgsnu.**

Mūsu jaunatne ir stipra cīņā pēc izglītības, atdosim tai asins liecībā viņu lepno pagātni ar ciešanām un upuŗiem, un šī jaunatne būs nākotnes Latvijas pamats, blakus tiem, kas cieš un nepadodas savā zemē. Vēl vairāk, viņiem būs kopīga valoda un gars, viņu 14. jūnijs būs klusa, mūžīga zvēresta diena, aizlūgšana par mocekļiem un cīņa par Latviju balto.

Puķu kopēji bišu dravā

Pazīstamā Toronto puķu veikala Lotus īpašnieki Eduards un Hedviga Pētersoni savu brīvo laiku nolēmuši veltīt gluži jaunam, bet skaistam, interesantam un joprojām ar puķēm cieši saistītam pasākumam: Oranžvilles — latviešu apriņķa apkaimē tie iepirkuši ap 200 akru lielu zemes gabalu ,kur audzinās bites. Ed. Pētersons par biškopību interesējas jau ilgāku laiku.

Bērnu, jaunatnes grāmatas un citas:

Edv. Tūtera — **TRAUCIŅŠ AR MEDU**, broš.	$1.40
Ellas Andersones stāsti — **VASARA**, broš., Jēgers	1.40
stāsti — **ZAĶI UN PELES.** broš.	1.20
E.Birznieka-Upīša — **PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA**	2.60
— **PASTARIŅŠ SKOLĀ**	2.40
— **PASTARIŅŠ DZIVĒ**	2.80
Apsīšu Jēkaba — **BAGĀTI RADI**, luks., Kalmītes illust.	2.40
J. Jaunsudrabiņa — **BALTĀ GRĀMATA**, I, II kopsēj	4.85
E. Alaiņa — **PASAKAS PAR ZVĒRIEM**, illustr.	0.90
V. Richtera komēdija 3 cēl. — **TRAKIE**	1.00
A. Elgūta — **PAZĪSTI CIKĀGU**	0.80
Dr. Z. Ligera — **LATVIEŠU ETNOGRAFIJA**	6.50
— **GESCHICHTE DER BALTISCHEN STÄDTE**	6.20
— **Histoire de Lettonie et D'Estonie**	4.15
— **L'Economie D'Acquisition en Latvia**	4.80
— **Ethnographie Lettone I. II**	14.00

LATVIJAS SKATU foto, pastkartes, maksā 10¢, vai pilns komplekts 24 gab. maksā net. $2.00.

VĀRDA UN DZIMŠANAS dienu apsveikuma kartītes, foto, maksā 10¢ gab., vai komplekts net. $1.00, (12 gab.).

ZIEMASSVĒTKU apsveikuma kartītes, foto kompl. net. $1.00

Amerikas labākā un modernākā rakstāmmašīna ir SMITH - CORONA, Super - Silent. Ar latviešu burtu mašīnām var netraucēti rakstīt arī citās valodās.

Cena: Super - Silent, Latvian	$152.87,
maksājot reizē ar pasūtinājumu net. cena ir	125.00
Latviešu burtu un taustiņu pilns komplekts	18.00

Maināam vecās agrāk izdotās grāmatas pret jaunajām.

Iesienam brošētās grāmatas glītos sējumos, cena $1.80.

Krājumā lieliski izstrādājumi — **svečtuŗi, standartiņi, albumi, mapes, gleznas un daudz cita.** Uz vēlēšanos piesūtām krāsu foto uzņēmumus, ja tos atsūtat atpakaļ.

L A T V J U G R Ā M A T A,

P O.Box 332, Waverly, Iowa, U. S. A.

O S K A R S **PERRO** R E A L T O R S

Lai pie labas mājas tieci . . .
Zvani Lennox piecreizpieci . . . . .

LE 5-5555

1597 BLOOR ST. W., TORONTO.

JANE - ANNETTE rajonā, skaista 6 istabu savrupmāja, 12 pēdu plats autoceļš, liels dārzs, 7 automašīnu novietošanas iespējas. Ultramoderna virtuve, katrā stāvā sava vannas istaba. Iemaksa $3.500,-.

ZVANĪT J. FOGELIM.

SKAISTUMKOPŠANAS SALONS Bloor - Lansdowne rajonā, pilnā cena tikai — $1.000,-, ieskaitīta visa iekārta. Klāt 3 istabu dzīvoklis. Lūdzu zvaniet nekavējoties!

Zvanīt J. FOGELIM.

PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA kopā ar dzīvokļu ēku, steidzami pārdodami ar ļoti izdevīgiem noteikumiem. Pilnā cena kopā ēkai un veikalam tikai $23.000,-. Īpašnieks turēs pēc iemaksas atlikušo summu uz vienu ilggadīgu obligāciju.

ZVANĪT J. FOGELIM.

Pārstāvis J. FOGELS, tālr. mājās LE 5-2713. SEKOJIET MŪSU SPECIĀLSLUDINĀJUMIEM LIELAJOS DIENAS LAIKRAKSTOS.